

naša luč

7

1971

„Če ne ga lüka, ne ga kaj na mizo djasti“

V Halozah župa na župo — „Prle priša, prle ša...“ —
V „lükariji“ — Pojdim v Jeruzalem!

Danes smo se odločili za izlet na ravnino med Slovenskimi goricami in Halozami pa še v obrobno gričevje, to je v del Prlekije in v „lükarijo“.

Ploskev med Mariborom, Slovensko Bistrico in Ptujem je gotovo največji trikotnik na Slovenskem, na katerega so se sami od sebe naselili gozdovi, človek pa je nanj zarisal njive. Nizke, neznatne, iz ilovice nabite in za silo pobeljene bajte so se umaknile na rob trikotnika.

S Pohorja hitijo na to ploskev številni potoki, ki pa jih je človek vtesnil v nasipe, da si je tako podvrnil te neugnanice. Te struge — izgoni jim pravijo — so posebnost te pokrajine. Tam spodaj, kjer dela trikotnik pravi kot, se ravnina spreminja v močvirje, črete, na nekoliko privzdignjenih logih pa rastejo jelše. Od vsake hiše so potegnili meje daleč v ravnino, tako da je vsaka kmetija deležna dolgega ozkega pasu kislih pašnikov, njiv in gozda.

Ptuj

Slovenska Bistrica se je že pred stoletji zleknila ob Bistrico pod Pohorjem. Še vedno je vredna obiska zaradi gradu z ogelnimi stolpi in poslikanim stopniščem, razgibanega trga in baročnih slik v župni cerkvi. Tu nikakor ne smemo mimo Ritoznolja, ki ne uživa brez zaslug velikega slovesa zaradi svojega odličnega vina ritoznojčana.

Pot nas nese naprej v Slovenske Konjice, ki nas prevzamejo s svojim optimizmom. Kot vojaki stojijo stare enonadstropne hiše na obeh straneh potoka. Škoda, da je oče župan odločil, da so ta potok pokrili, ker se mu je zdelo, da ne dela kraju časti. Pa je bil prav ta potok, ki se je tako prostodušno hahljal po sredi ceste, znamenje slovenskokonjiškega spoštovanja svobode, saj so celo nemarnemu potoku dovoljevali, da se je valjal sredi ceste.

V dolini Žičnice počivajo v stoletnem molku razvaline močnega kartuzijanskega samostana, ki je bil v svojem času utrdba, s svojimi posestvi šola pametnega kmetovanja za vse

okolisane, trgovsko središče in ne nazadnje za trudnega potnika, ki je tod mimo prišel, kraj, kjer je dobil streho in kruh in božji mir v družbi tihih menihov.

Ženski samostan je bil na drugi strani Poljčan, v Studenicih. Tudi iz te hiše božjega miru v dolini pod temnimi strminami Boča in ob močnih studencih z gora se je nekoč širil blagoslov na pokrajino.

Smo že v Halozah. V ta slemena so se potoki globoko zažrli in razrezali vso kopo kot hlebec kruha v celo vrsto goric. Kamor pride sonce, tja si je domačin zasadil trto, kamor pa ne, so se zasejale bukke in kostanji. Dno dolin je zeleno od trave. O teh krajih beremo:

„Kako je s kruhom, sem sam videl. To je bila mala haloška kmetija. Sicer pa so v Halozah po gričih praktično vse kmetije majhne, pa naj imajo dva ali deset hektarov. Več je hektarov, večje je trpljenje, razlike pri kruhu in drugem pa so nepomembne.“

Stari je bil nekoliko zabuhel od slabe pijače in rastlinske košče, ki je moraš pospraviti velike skleda, da te drži v njihovih delovnih razmerah pokonci. Poznam to. Pičlo zabeljen krompir, zelje, repa, žganci, tižol pa župa na župo.

Mladi pa je bil košččen, izsušen, vendar se mi je zdel zdrav in klen. Tudi to poznam. Pre-

(Konec na 3. strani ovitka)

vsi so enaki – a eni so bolj enaki kot drugi

Ljubljansko „Delo“ je v začetku julija poročalo, da so na nekaterih fakultetah zagrebške univerze sprejeli verne študente v Zvezo komunistov. Tudi partijska organizacija ljubljanske univerze naj bi že nekaj časa sprejemala v članstvo vernike. (Delo, Ljubljana, 7. jul. 1971, str. 3).

Sekretar univerzitetnega komiteja ZKS Gojko Stanič je naslednji dan v „Delu“ pojasnil, da „vernikov v formalno članstvo ZK na ljubljanski univerzi ne sprejemamo, čeprav je o tem vprašanju večkrat tekla beseda.“ (Delo, Ljubljana, 8. jul. 1971, str. 3).

Isti sekretar je nekaj dni nato v daljšem članku pod naslovom „Verniki in članstvo v Zvezi komunistov“ navedel bistvene razloge, zakaj vernikov v ZK ne sprejemajo. Glavni razlog je ta, ker mora član KP sprejeti marksizem za svoj svetovni nazor. KP je organizacija avantgarde, v katero verniki ne smejo, imajo pa možnost uveljavljanja v drugih organizacijah, npr. v SZDL, samoupravnih organih in v oblasti. (Delo, Ljubljana, 11. jul. 1971).

K temu pojasnilu je ljubljanska „Družina“ 1. avgusta v uvodniku „Za vse enako“ povedala svoje stališče. Ugotovila je, da so v tako organizirani družbi, kot jo zagovarja Gojko Stanič, kristjani podrejeni, kajti „po njegovem bi smeli ljudje enega svetovnega nazora ustanavljati svojo politično organizacijo, vsi drugi pa naj bi politično delovali v breznazorski SZDL in jim ni dana možnost, da bi se organizirali po nazorski pripadnosti.“ (Družina, Ljubljana, 1. avg. 1971, str. 1).

Ceprav nosi „Družina“ s tem uvodnikom datum 1. avgusta, je sekretariat CK ZKS o njem razpravljal že na seji 30. julija in je prineslo „Delo“ poročilo o tej seji že 31. julija pod naslovom „Kaj se skriva za članki ‚Družine‘?“ „Delo“ oziroma sekretariat si ne pomišlja trditi, da „teh stališč ‚Družine‘ ni mogoče razumeti drugače kot hoteni ali nehoteni apel k izgraditvi posebne katoliške politične organizacije“. (Delo, Ljubljana, 31. jul. 1971, str. 2).

Kako je možen tak očitek, ko v uvodniku „Družine“ izrecno stoji: „Neskončno daleč smo od želje, naj bi se politična dejavnost odvijala po svetovnonazorsko ločenih političnih formacijah,“ je težko razumeti. Ali je takemu tolmačenju „Dela“ oziroma sekretariata botrovalo samo pomanjkanje domišljije ali pa tudi pomanjkanje dobre volje? Podrejenost vernikov pri graditvi bolj človeške družbe bi bilo možno odpraviti na različne načine; le način, po katerem naj bi dobili verniki lastno svetovnonazorsko politično organizacijo, je uvodnik „Družine“ izrecno odklonil.

Politične stranke po svetovnonazorskih vdikih so namreč danes iz mode. Kako napredno je v tem oziru apostolsko pismo od 14. maja letos, v katerem dovoljuje papež katoličanom, da se včlanijo celo v socialistične stranke, če te jamčijo svobodo in duhovne dobrine. V tem pogledu je partija neverjetno konservativna in reakcionarna.

V komentarju „Dela“ oziroma sekretariata stoji tudi tole: „Status in vloga Zveze komunistov (sta) nedvomno v naši družbi zgodovinsko in ustavno dočlenjena in o tem ne more biti nikakršnega dialoga.“

Po tej logiki bi smela skupina ljudi, ki misli, da si je v zgodovini nekega naroda pridobila velike zasluge (v našem slovenskem primeru bo šele nepristranski zgodovinar v ne črno-beli tehniki razdelil zasluge in nezasluge), za večne čase obdržati oblast v svojih rokah brez ozira na voljo naroda.

naša luč

1971

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 20
september 1971

Revijo ureja uredniški odbor.

Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	0,95 angl. funta
Avstrija	50 av. šil.
Belgija	120 b. fran.
Francija	13 f. fran.
Švica	12 š. fran.
Nizozemska	9 n. gold.
Nemčija	12 n. mark
Švedska	14 š. kron
Avstralija	3 av. dol.
Kanada	3,5 am. dol.
ZDA	3,5 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštlin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austrija.

Erscheinungsort:
Klagenfurt
Verlagspostamt:
A-9020 Klagenfurt
Printed in Austria
P. b. b.

7

odpravila sem

343 znanih Francozinj je v začetku aprila javno priznalo, da so kdaj v življenju odpravile plod. Za njimi je pred nekaj tedni 374 znanih Nemk ponovilo isto. Namen tega priznanja je bil, izsiliti spremembo zakonov, ki splav prepovedujejo.

Po mnogih državah — tako v Franciji in Zahodni Nemčiji — je direktni splav prepovedan in torej kazniv. Pri direktnem splavu gre za hoteno odpravo življenja še ne sposobnega človeškega plodu iz maternega telesa. Poleg tega je še indirektni splav ali nehoteni abort. Med obema je bistvena razlika v tem, da je namen prvega direktni umor otroka, medtem ko je pri drugem splav le posledica nekega drugega za nosečnico nujnega zdravniškega posega. Ta drugi, indirektni splav je moralno lahko dovoljen.

Pri razpravljanju o splavu je treba upoštevati na eni strani otrokovo pravico do življenja, na drugi pa telesno in duševno zdravje nosečnice in njene naravne pravice. Zdi se, da je danes to, da mati otroka svobodno sprejme, pogoj za zdrav razvoj otroka. Materinih duševnih težav in tesnob ne gre podcenjevati. Spet pa je treba povedati, da pri plodu ne gre za neki prirastek v materinem telesu, o katerem bi smela ona po svoji volji odločati, ampak za novo samostojno življenje, ki potrebuje učinkovito zaščito.

Različni nagibi, iz katerih se ženske, ki odpravijo, za to odpravo odločijo, se navadno imenujejo indikacije. Različne indikacije opravičujejo splav takole:

- **zdravniška indikacija:** sicer bi bilo življenje nosečnice v neposredni veliki nevarnosti;

- **evgenična indikacija:** pričakovati je, da bo otrok spaček ali dedno bolan ali slaboten;

- **nravstvena indikacija:** mati je v duševni stiski, ker je bila posiljena;

- **psihološka indikacija:** mati je zaradi duševne tesnobe komaj sposobna otroka donositi;

- **mladostna indikacija:** nosečnica, ki še ni stara 16 let, ni prav sposobna donositi;

- **socialna indikacija:** otrok pomeni za družino preveliko socialno ali finančno breme;

- **poklicna indikacija:** nosečnica ne more več povoljno opravljati svojega poklica.

Kaj je reči k vsem tem opravičevanjem splavljanja?

Kristjan je dolžan braniti človeško življenje. Kjer gre torej za nedvomno človeško življenje, tam nima nihče, tudi mati ne, pravice na svojo roko odločati o ukinitvi tega. Po krščanskem gledanju Bog vsako življenje, ki se je že začelo, sprejme v svoje načrte. Po Kristusovi smrti, ki jo je za vse ljudi pretrpel, dobi vsako človeško življenje enkratno, neodsvojljivo vrednost. Prav zato ni mogoče direktnega splava odobravati.

Kvečjemu bi mogli razpravljati o tem, kdaj se začne pravo osebno življenje nastajajočega bitja. Strokovnjaki zastopajo glede tega različne termine:

- takoj ob oploditvi jajčeca;

- ob vgnezenju oplojenega jajčeca v maternici (7. do 12. dan po oploditvi);

- ko se ne more oplojeno jajčece več deliti (nekako 14. dan po oploditvi);

- ko so možganske funkcije plodu zadosti določene (nekako od 40. dneva do 3. meseca nosečnosti).

Brez dvoma se začne človekovo življenje biološko že z oploditvijo. A zdi se, da je čisto biološki vidik nezadosten za določitev točnega časa, kdaj v plodu zaživi duh, duša.

Ker pa gre pri plodu za varovanje človeškega življenja, zato je treba v običajnem primeru varovati življenje plodu že od vsega začetka, to je od oploditve. Le iz skrajno tehtnih razlogov (npr. pri posilstvu) bi bilo mogoče govoriti o moralni dovoljenosti nekega posega, katerega namen bi bil, zasta-

viti oplojenemu jajčecu pot v maternico.

Če odmislimo strogo omejeno zdravniško indikacijo, je treba vse obstale indikacije direktnega splava načelno zavriniti kot nemoralne.

bengalci prosijo

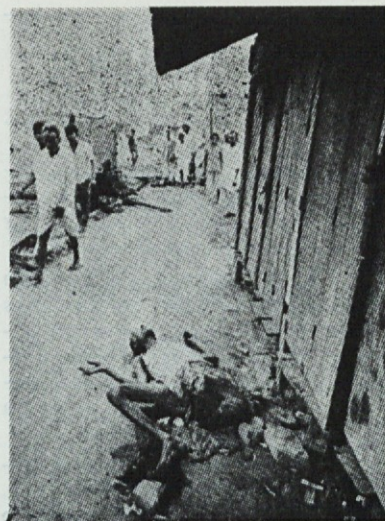
Govorijo o šest do sedem milijonov Bengalcev, ki se pomikajo k indijski meji, jo prehajajo ali se nahajajo tam v nečloveških pogojih.

Beg, begunci, grozeča vojna, nevarnost, beg z otroki, beg z vrečo hrane in hišnega orodja... Beg pred kugo, pred kolero. Kolera

preži v okuženi vodi, v okuženi hrani. Kuga pomeni 50 do 80% mrličev. Mrličev, ki spet pomenijo smrtno nevarnost.

Potem ko so kužno nevarnost od milijonske Kalkute odvrnili, se tesnoba in obramba usmerjata na 2.000 km razpotegnjeno obmejno pokrajino med Vzhodnim Pakistanom in Indijo, kjer se premikajo brezštevilni begunci iz smrtnega pasu vojne v smrtni pas kuge nekaj mesecev zatem, ko se je boj razdivjal, oz. nekaj mesecev zatem, ko je že povodenj tisoče usmrtila in ogromna področja opustošila. To je res bič trpljenja nad deželo, ki je bila po nesrečni delitvi (1947) v Vzhod in Zahod in sedaj po fanatizmu oblastnikov na eni strani in upornikov na drugi strani silno kaznovana. Vsem tem nesrečam se je v zadnjem času pridružil še monsunski veter z dežjem.

„Kjer je stiska največja, tam je

Bog najbliže.“ To je res. A tu je mišljen naš Bog, Bog v nas. Bog, ki se po nas kaže Boga.

Pomagajmo z darovi tem ljudem!

D. ZRAKIČ:

Denar mi je vzel ženo

Žalostna je moja življenjska povest.

Nekoč sem bil srečen. Lepo sem živel v božjem miru. Imel sem službo, dom in božji blagoslov. Pa je prišel sam vrag in mi začel šepetati: „Več, več, več.“

Odločil sem se. Odšel sem v Nemčijo. Žena Zlata je bila sicer proti temu, a se ni dolgo ustavljala. Imela me je preveč rada.

Delal sem pet let. Veliko sem zaslužil. Postavil sem enonadstropno hišo, kupil avto in več drugih stvari...

Bili so tudi težki trenutki. Najbolj hudo mi je bilo, kadar sem odhajal zdoma. Hčerka me ni imela za očeta. Bil sem ji tujec,

ki prinaša lepe reči, nato pa spet odhaja. A prav ona mi je dajala moči za delo.

Več ko sem imel, več sem si želel.

Ko je bila punčka stara štiri leta, sem rekel ženi, naj gre z menoj. Našel sem ji službo. Najprej se je upirala in je želela, naj bi tudi jaz ostal doma, a končno je pristala in šla. Morala je. Tako sem jaz hotel. Hčerko sva pustila pri stari mami.

Nisva dolgo ostala skupaj. Po treh mesecih sva se ločila. Pri slovesu mi je rekla:

„Dolgo sem čakala. Vedno sem mislila, kdaj boš imel dovolj denarja. Sedaj vidim, da bi morala še dolgo, dolgo čakati. Skušala bom najti moža, ki bo

imel rajši mene in otroke kakor pa denar.“

Vrnil sem se domov. Hčerko sem vzel k sebi. Dolgo je trajalo, da se je navadila, imenovati me očeta. Potem je prišlo njeno vprašanje: „Očka, kje je mama?“

Nakupil sem stroje, ki mi zdaj očitajo: „Za nas si žrtvoval toplo družinsko ognjišče, smeh, otroke, ženo. Od vsega denarja nimaš nič. Ostal si sam.“

Ko sedem za volan, se mi roke začno tresti, ko se spomnim, da mi je avto vzel ženo in ljubezen, otroku pa mamo in družinsko srečo. Kriv sem. Nisem imel srca ne za ženo ne za hčerko, ki do petega leta ni poznala očeta. Zdaj ji bo postalo tuje ime matere. Novo vozilo je krivo, da je zdaj punčka sama in se nima s kom igrati. Nekoč bo spoznala, da je bila moja prevelika želja po denarju kriva, da ona nima matere.

pomagajte pridigarjem!

„Ti govoriš. Ali govoriš tudi meni? Prižnica je tako visoko in daleč. Zakaj govoriš latinsko? Jaz se nisem nikdar latinskega učil.“

Ta trda kritika je bila zapisana pred približno 50 leti. Ali še danes velja? Ali pridigarji še vedno govorijo „latinsko“, torej v nekem jeziku, ki bi ga bilo šele treba prevesti v pogovorni jezik, da bi ga poslušavci razumeli?

Nedeljo za nedeljo je v neki deželi npr. 25.000 pridig. Kakšna sila, kakšna možnost! In uspeh? Mogoče je pri mnogih poslušavcih velik: pogum za vsak dan, tolažba, potrjenje, spodbuda, utrjenje vere. Ali pa ne pričakuje človek tudi uspehov, ki bi bili vidni v javnem življenju? Zakaj je uspeh mnogih pridig tako majhen? Ali je krivda pri pridigarjih?

Pridigarji se morajo spraševati, kako je z njihovo govorico. Morajo se odvaditi nerazumljivega govorenja, če so vanj zapadli.

Misliti nič ne stane

Zelo zaposlen človek, ki je mnogo potoval, se je moral zaradi nenadnih sprememb odpovedati avtomobilu in potovati z vlakom. Nobenih poslovnih papirjev ni imel pri sebi in, ker je bila že sobota zvečer, tudi ni mogel kupiti nobenega branja. V temi ni bilo mogoče opazovati pokrajine. Sam je sedel v kupeju in tako tudi ni imel priložnosti za pogovor.

Kaj naj počne v takem položaju? Naj spi? Lepo bi bilo, to-

A tudi poslušavci imajo svojo dolžnost: pridige smejo, celo morda kritizirati.

Potrebna je kritika, ki pomaga, ne pa tista, ki razkraja. Debate pred pridigo in po njej, namigi med štirimi očmi ali pismeno: vsaka izjava in vsako sodelovanje pomaga pridigarju, da se svoje „latinščine“ odvadi.

samo „ploskajoči“ kristjani

V nekem mestu — tako pripoveduje zgodba — je neki akrobat napel visoko nad hišami vrh. Na njej je potem navdušenemu občinstvu pokazal, kaj zna. Na koncu je peljal preko vrvi samokolnico. Gledavci so mu ploskali.

Vrvohodec je potem občinstvo vprašal:

„Ali mi zaupate, da bom samokolnico prepeljal spet na drugo stran?“

Navdušeno so mu gledavci spet ploskali, hoteč s tem povedati, da mu zaupajo.

Potem je vprašal enega od gledavcev:

„Vi tam spodaj, ali mi vi tudi zaupate, da bom samokolnico prepeljal na drugo stran?“

Jasno, da je ta pritrdil.

„Potem,“ zakliče akrobat, „pridite sem gor in sedite v samokolnico!“

Ne, tako pa pritrditev ni bila mišljena.

Ali ni zadržanje mnogih vernikov do vere podobno? Čisto teoretično so z vero soglasni. Zmolijo veroizpoved in „ploskajo v znak pritrditve“. A vera nima v njih v vsakodnevem življenju nobenih posledic.

So tudi ljudje, ki ne verujejo. Ti sprašujejo:

„Kako naj uravnam svoje življenje po Bogu, ki ga ne poznam, o katerem sploh ne vem, če obstaja?“

Blaise Pascal, veliki francoski znanstvenik 17. stoletja, je odgovoril na to vprašanje:

„Ti hočeš najprej teoretično jasnost, dokaz, da Bog obstaja. In potem si pripravljen iz tega narediti praktične posledice. A postopek

da od starejše generacije imajo le še redki to sposobnost, ki so jo imeli kot vojaki, da so lahko spali ob vsaki uri in kjerkoli.

Kaj naj mož, ki je bil tako nenadno iztrgan iz svojih navad, počne z nekaj praznimi urami? Predal se je razmišljanju. Najprej o tem, kako bi si uredil osebno življenje in službo, če bi mu bilo dano še enkrat začeti. Prišel je do nenavadnih ugotovitev. Zdele so se mu tako važne, da mi jih je povedal. Marsikaj bi storil drugače, marsikaj opustil, kaj pa prav tako, kot je zdaj naredil. V tem prisilnem odmoru se mu je celo porodilo vprašanje, ali je za spremembe res že prepozno, kot človek rad samega sebe prepričuje.

Prisilni odmori, ki se pojavijo

na tako enostaven način, kot se je omenjeni, ali z bivanjem v bolnici ali drugače, sprva sploh niso zaželeni. Kasneje pa marsikdo pripoveduje, da je bil tak odmor zelo zdrav n. pr. za zakon, za finančne načrte, za poravnavo spora ali izkazanje trohice hvaležnosti.

Ali mora biti tak odmor vedno prisiljen? Skoraj bi bilo treba reči, da. Kajti moč navade, da si ne vzamemo časa za premišljevanje, je velika in celo kdor se te navade zaveda, se ji največkrat le teoretično upira. Nedvomno pa je treba najprej premišljevati, da smemo pričakovati pametne zaključke v svojem življenju. Misliti nič ne stane; kdor pa nikoli ne misli, lahko to nekoč drago plača.

Torej — morda le?

mora iti v prav nasprotni smeri. Spremeni svoje življenje, potem boš spoznal Boga."

Ali naj ne damo prav Pascalu, kadar gledamo pritrjevanje „ploskajočih kristjanov“? Ti sicer teoretično pravijo: Bog je. Praktično pa tudi oni niso Boga spoznali.

če potrka jehovec na vrata...

Jehovsko vero katoličani dosledno odklanjamo. To zato, ker povsem nestrokovno in čisto po svoji volji razlaga sveto pismo in je torej v tej svoji razlagi človeška izmišljotina, pa tudi zato, ker je do vseh ostalih ver sovražno razpoložena in pri oznanjevanju svojega nauka nasilna.

Kaj pa, če pride jehovec in potrka na vrata?

Seveda bomo do njega prijazni in vljudni, čeprav ne bo to zmeraj lahko. Vendar mu takoj skraja odkrito in odločno povejmo, da ne želimo več njegovega obiska.

Razpravljanje z jehovci je brez vsakega pomena, če ne poznamo natančno njihovega nauka in načina oznanjevanja. Niso dostopni ne za svetopisemske, ne za znanstvene dokaze. Če bi se z njimi razgovarjali, bi ti razgovori vodili kvečjemu do tega, da bi oni v nas videli pripravljenost razgovarjati se, pa bi nas v bodoče znova in znova obiskali, da bi nam razlagali svojo „resnico“.

Tudi časopisov in knjig od njih kupovati ne bi bilo pametno. Niti s tem namenom ne, da bi se jih na ta način odkrižali. Oni bi namreč to utegnili povedati pri sosednjih vratih in bi tako tudi sosede pripravili do tega, da bi kaj od njih kupili. Niti zastoj ne vzemimo od njih nobene revije in nobene knjige.

Srečanje z jehovci je pa za nas lahko povod, da se vprašamo, kako mi svojo vero poznamo in kako smo jo pripravljene širiti med drugimi ljudmi oziroma koliko jo zares ši-

rimo. Ali je evangelij za nas res kažipot in ali se zares trudimo za ljubezen do Boga in do ljudi? Ali naši sosede čutijo v nas tisto iskreno dobroto, ki je nujen znak krščanstva?

Zavzemimo se za osamljene ljudi s posebno ljubeznijo! Tako jih bomo osrečili. S tem bomo pa tudi preprečili, da ne bodo tako zlahka prešli k jehovcem, ki se navadno zanje skraja zelo zavzemajo.

tudi ljudje, ki ne verujejo v Boga, verujejo

Vsi ljudje delamo napake. Cerkev je sestavljena iz ljudi. Zato dela tudi Cerkev napake.

Obstajajo ljudje, ki ne verujejo v Boga. Vsaj eno napako je nasproti njim Cerkev naredila: imenovala jih je brezverce. Brezbožni ljudje niso brezverci. Oni verujejo, da Boga ni. Res: verujejo, da Boga ni. Dokazati tega ne morejo. Znanost ne daje za to nobenih razlogov. Zato prav tako verujejo kot tisti, ki verujejo v Boga.

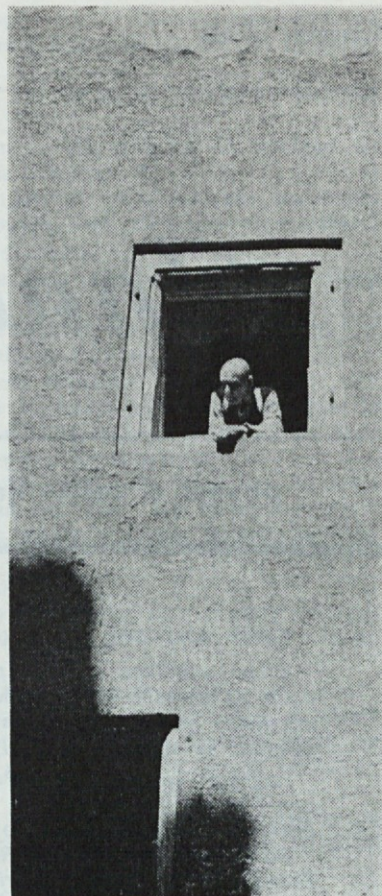
Pride nekdo, ki ne veruje v Boga, in reče kristjanu, naj mu dokaže, da je Bog. Tedaj začne kristjan jecljati.

„No, vidiš,“ pravi ta, ki ne veruje v Boga, „tvoja vera je neznanstvena!“ In gre dalje v prepričanju, da je znanstven...

Zakaj le kristjan jeclja? On bi moral reči: „Dokaži mi, da tvoja vera drži!“ Tedaj bi ta, ki ne veruje v Boga, jecljal.

Če damo človeku, ki ne veruje v Boga, neko versko vprašanje, npr.: „Kaj je po smrti?“, bo odgovoril: „S smrtjo se vse konča.“ Tako odgovori ta, ki se za verska vprašanja na videz ne zanima. A to je izrazito verski odgovor. Vendar dokazati ga ne more.

Razumljivo je, da ima danes marsikateri kristjan vtis, da je nemoderen, ker veruje. A to prihaja od propagande, kot da bi bila „nevera“ doma pri moderni znanosti.

Ogromna bela stena. Zgoraj se je že začela luščiti. Močna sončna luč jo dela le še bolj pusto.

V steni eno samo okno. V oknu en sam človek.

Resnica ali samo podoba?

Oboje, podoba in resnica, podoba resnice, fotografija resnice.

Samota. Ena najstrašnejših bolezni današnjih dni.

Zdravilo proti njej?

Toplota, človeška toplota. Samo to. Nič drugega ne pomaga.

Mogoče stoji tudi blizu vas taka prazna stena. Z enim samim oknom. Z enim samim človekom v oknu.

Ali ste zmožni temu človeku ponuditi toploto?

Jana

povest o veliki ljubezni

Kratka dosedanja vsebina:

Mlada učiteljica Jana je prišla na grad. Trnulje za domačo vzgojiteljico male Adele, pohčerjenke graščaka Ročestra. Med Jano in Ročestrom se splete globoka ljubezen.

Ročester zasnubi Jano. Pri poroki se nenadoma pojavi gospod Mason, ki pove, da je Ročester že poročen z njegovo sestro Berto.

Do poroke med Jano in Ročestrom ne pride. Ročester tedaj razodene skrivnost, ki jo je ves čas skrival pred javnostjo: res se je pred leti poročil z Masonovo sestro. A v zakon so ga spravili z zvijačo: niso mu povedali, da je skoraj vsa Masonova družina umsko prizadeta. Svojo ženo ima že deset let zaprto v gradu, ker je v svojem brezumju napadalna in nevarna.

Kljub temu da ima svojega gospodarja zelo rada, posluša Jana glas vesti in odide od nje-ga.

Vse v njej se upira, ko se kmalu po polnoči skrivoma izmuzne z gradu in hodi potem do sončnega vzhoda mimo polj in živih mej preč od tega kraja.

Ko sem dospela do deželne ceste, sem sedla ob živo mejo: morala sem se odpočiti. Ko sem tako žde-la, sem zaslišala ropot koles. Videla sem, da se mi bliža kočija. Dvignila sem se in naredila z roko kočijažu znamenje, naj ustavi. Ustavil se je. Vprašala sem ga, kam je namenjen. Povedal mi je ime kraja, ki je bil daleč od tod. Vprašala sem ga, za koliko bi me peljal tja. Hotel je trideset šilingov. Ker nisem imela več, me je vzel v kočijo za dvajset. Vstopila sem — kočija je bila prazna — zapahnil je vratca in voz je oddrdral po poti.

Minila sta dva dneva. Poletni večer je. Voznik me je odložil tukaj ob križišču štirih cest. Za denar, ki sem mu ga dala, me ni mogel potegniti dalje.

Kočija je zdaj že celo miljo dalje. Sama sem. Zdajci sem opazila, da sem pozabila culo v kočiji. Popolnoma praznih rok sem.

Kot je na kažipotu zaznamovano, je najbližje mesto deset milj od tu. Na obeh straneh ceste in za mano se na daleč raztezajo sama močvirja. Onkraj globoke doline, ki leži pred mano, vidim valovito gričevje. Nobene duše ni nikjer. A lahko bi prišel po naključju kdo tod mimo. Jaz pa nočem, da bi me kdo tu dobil, vso zmedeno in zgubljeno.

Krenila sem naravnost v resje, ki mi je segalo do kolen. Prišla sem do nekakšnega useka sredi rjavega barja. Ko sem končno našla v skritem kotičku z mahom preraslo granitno skalo, sem sedla pod njo. Okoli mene so se dvigali visoki bregovi, nad mano se je raztezalo nebo. Ko se je večer nagnil v noč, sem se čutila varno.

Spet sem začela premišljevat. Kaj naj storim? Kam naj grem?

Imela sem občutek, da me ima narava rada, da je dobra z mano, bedno, kakršna sem. In jaz sem se je oklenila z otroško zaupljivostjo.

Imela sem še košček kruha, ki sem ga za zadnji denar kupila opoldne v mestu, skozi katerega smo se vozili. Nabrala sem za celo pest zrelih jagod in jih s kruhom vred pojedla. S to puščavniško hrano sem potešila najhujšo lakoto. Potem sem zmolila večerno molitev in legla.

Ob skali je bilo resje zelo visoko. Zložila sem v dvoje ogrinjačo in se z njo pokrila. Nizka, z mahom porasla vzpetina mi je bila za zglatje.

Neizmerno težko mi je bilo za gospoda Ročestra. Neskončno sem hrepenela po njem, pa mu nisem mogla pomagati, čeprav bi mu še tako rada. Bilo mi je silno hudo, da sem pokleknila. Ko sem pogledala kvišku, sem skozi solze opazila veličastno Rimsko cesto. Zavedela sem se, da so to brezštevilni sončni sistemi, ki blodijo po vesolju kot skromni odsevi Luči. Tedaj sem občutila moč in silo Boga. Vedela sem, da bo to, kar je ustvaril, tudi varoval, in da brez njegove volje ne premine ne zemlja ne nihče, ki prebiva na njej.

Moje prošnje so se spremenile v zahvalo: tisti, ki nam je podaril življenje, ga nam bo tudi čuval. Gospod Ročester je varen: Bog ga je ustvaril in Bog ga bo varoval.

Spet sem se stisnila k zemlji in v spanju pozabila na vse skrbi.

Drugi dan je stopila predme vsakdanja skrb. Sonce je polno lilo na zemljo. Takrat sem vstala in pogledala okrog sebe. Moja bodočnost je bila tako brezupna, da mi je bilo žal, da ni Bog to noč med spanjem terjal moje duše. Tako bi utrujeno telo, ki bi ga smrt rešila novih bojov z usodo, mirno strohnelo in se pomešalo z zemljo te divjine.

A v meni je še telo življenje z vsemi potrebami,

trpljenjem in nalogami. Breme je treba nositi. Trpljenje prenašati. Naloge izpolniti.

Odpravila sem se na pot. Usmerila sem se proč od sonca. Dolgo sem hodila. Končno me je utrujenost tako zdelala, da sem morala sesti na kamen v bližini. Predala sem se toposti, ki mi je prevzela ude in srce.

Nenadoma sem začula klenkanje zvona, cerkvenega zvona. Krenila sem v smeri glasu in zagledala vas in zvonik.

Pri več hišah je poskusila najti službo ali zamenjati za kruh svoje rokavice in svileno ruto, a zaman. Tri dni je tavalala okrog, spala po gozdovih, izprosila si kakšen košček kruha. Dež jo je večkrat namočil do kože.

Proti večeru tretjega dne je v daljavi zagledala lučko. Z zadnjimi močmi se je privlekla do tiste hiše. Skozi okno je opazila v njej dve gospodični in starejšo preprosto žensko.

Ko sem se pretipala do vrat in sem nanje obotavljaje se potrkala, sem imela občutek, da je to moje zadnje upanje gola utvara. Služkinja mi je odprla.

„Kaj hočete?“ me je začudeno vprašala, ko me je ob svetlobi sveče premerila od nog do glave.

„Rada bi govorila z vašima gospodaricama,“ sem odgovorila.

„Kar meni povejte, kar jima imate povedati. Odkod pa ste?“

„Tujka sem.“

„Kaj pa delate tu ob tej uri?“

„Prosila bi za prenočišče v kakšnem kotu in za košček kruha.“

Nezaupanje, tisto, česar sem se najbolj bala, se je prikazalo na njenem obrazu.

„Košček kruha vam že dam,“ je dejala čez čas, „pod streho pa ne morem jemati ljudi, ki se ponoči klatijo okoli. Se ne spodobi.“

„Dajte, da se pogovorim z vašima gospodičnima.“ „Saj vam ne moreta pomagati. Ob tej uri bi se ne smeli potikati okoli. To ni lepo.“

„Kam naj grem, če me še vi odpodite? Kaj naj počnem?“

„Dobro veste, kam naj greste in kaj naj počnete. Tu imate peni, zdaj pa zbogom...“

„Penija ne morem pojesti; da bi šla dalje, pa nimam moči. Nikar ne zapirajte vrat, za božjo voljo, nikar!“

„Moram. Dež nese v hišo.“

„Povejte mladima gospodičnima. Naj se z njima pogovorim...“

„Nič se ne boste pogovarjali! Vi niste, kakor bi bilo treba, sicer ne bi bili tako vsiljivi. Izginite!“

„Umrli bom, če me odpodite.“

„Vi že ne. Če je še kdo v bližini, mu povejte, da nismo same. Gospod je tu in pes in puške.“

Vrata je zaloputnila in jih zapahnila.

Resnični obup mi je trgal srce. Bila sem do kraja izčrpana. Niti koraka več nisem bila sposobna storiti. Sesedla sem se na mokre stopnice. Grenko sem zajokala.

Potem sem se spet zbrala.

„Zdaj lahko samo še umrem,“ sem si rekla. „A zauzam v Boga. Poskušala se bom mirno vdati v božjo voljo.“

Te besede sem izrekla na glas.

„Vsi moramo prej ali slej umreti,“ sem zaslišala nekoga čisto ob sebi, „niso pa vsi obsojeni na to, da umrejo počasne in prezgodnje smrti, kot bi bili vi, ko bi vas pustil tukaj od pomanjkanja umreti.“

„Kdo je?“ sem prestrašeno vprašala. Nekdo je stal blizu mene. Prišlek je krepko in dolgo trkal na vrata.

„Ali so oni, gospod Džon?“

„Jaz, jaz. Brž odpri!“

„Kako mokri in premraženi morajo biti! Naj vstopijo,

Ruše
ob Dravi

sestri sta bili že v skrbih zanje. Bojim se, da se sumljivi ljudje potikajo tod okoli. Neka beračica je bila tu... Presneto, saj je še zmeraj! Kar tjale je legla! Vstanite vendar! Da vas ni sram! Poberite se od tod, sem rekla!"

"Tiho, Hana!... No, žena, vstopite in pojdite z mano v hišo!"

Z največjim naporom sem ga ubogala.

Stala sem v kuhinji ob ognjišču in drgetala. Vedela sem, da moram biti grozna na pogled. Vsi so strmeli vame, obe gospodični, njun brat in služkinja.

"Čisto bleda je," je rekla Hana.

"Saj bo padla. Naj sede!" je rekel nekdo.

Vse se je vrtele okrog mene. Kar padla sem na stol. Še sem vedela, kaj se okrog mene dogaja, a niti besedice nisem spravila iz sebe.

Ena od sester je odlomila košček kruha, pa namočila v mleko in mi ga podržala pred usta.

"Poskusite jesti!" je rekla.

"Dajte, poskusite," je rekla druga ljubeznivo, mi snela premočen klobuk in mi z roko podprla glavo.

Poskusila sem. Najprej je šlo težko, potem sem pa požirala vedno bolj hlastno.

"Ne preveč naenkrat," je rekel njun brat. "Za zdaj je dosti." In vzel ji je skodelico z mlekom in krožnik iz rok.

"Kako vam je ime?" je vprašal gospod Džon.

"Jana sem."

"Odkod ste?"

Molčala sem.

"Lahko pošljemo po kakšnega vašega znanca?"

Odkimala sem.

Ko je hotel gospod Džon, naj povem kaj o sebi, sem rekla po kratkem premoru: "Gospod, nocoj nisem sposobna govoriti o sebi."

"Hana," je rekel gospod Džon naposled, "naj za sedaj kar tukaj posedi. Jaz pa pojdem z Diano in Marijo v sprejemnico, da se pogovorimo."

Odšli so. Kmalu se je ena od gospodičen vrnila in nekaj Hani polglasno naročila. Ta mi je takoj zatem pomagala po stopnicah navzgor. Slekla mi je premočeno obleko. Legla sem v toplo, suho posteljo. Zahvalila sem se Bogu — v neizmerni izčrpanosti me je prevzel občutek hvaležnega veselja — in zaspala.

Treh dni in treh noči, ki so sledile vsemu temu, se zelo nejasno spominjam. Vem, da sem ležala v majhni sobi in v ozki postelji, kakor da sem se zrasla z njo. Ležala sem negibno kakor kamen.

Nisem se menila za čas, kako prehaja iz jutra v poldne, iz poldneva v večer. Opazila sem, kadar je kdo vstopil ali šel iz sobe. Razumela sem, kaj govorijo tisti, ki so stali ob meni, odgovoriti pa nisem mogla.

Hana je prihajala najbolj pogosto. Imela sem vtis, da bi se me rada odkrižala. Diana in Marija sta prihajali po enkrat do dvakrat na dan. Gospod Džon je prišel ves čas samo enkrat.

Tretji dan mi je bilo bolje. Četrty dan sem že lahko

govorila, se premikala, se dvignila v postelji in se obrnila. Jedla sem s slastjo. Bilo mi je dovolj ležanja, zahotelo se mi je dela in gibanja. Rada bi vstala.

Na stolu ob postelji so ležale vse moje stvari, čiste in suhe. Z veliko težavo se mi je posrečilo, da sem se oblekla. Odvlekla sem se, opirajoč se na ograjo ob kamnitih stopnicah, v ozko, nizko vežo. Od tam sem takoj našla kuhinjo.

Hana je pekla kruh. Sprva je bila do mene hladna in neprijazna. Kasneje se je nekoliko omehčala.

"Kaj, vstali ste?" je vzkliknila. "Sedite v gugalni stol!"

Sedla sem. Ona je brkljala po kuhinji in me zdaj pa zdaj opazovala od strani. Ko je jemala hlebce iz peči, se je obrnila k meni in dejala: "Ali ste beračili že prej, preden ste prišli k nam?"

Mirno, a s poudarkom sem ji odgovorila:

"Motite se, če mislite, da sem beračica. Ne, nisem. Nič bolj kot vi ali vaši gospodični."

"Ali ste izobraženi?"

"Sem."

"Gotovo niste nikoli hodili v šolo?"

"V šolo sem hodila osem let."

Široko je odprla oči.

"Zakaj se potem ne morete sami preživljati?"

"Saj sem se in upam, da se bom še. Kaj boste s temi kosmuljami?" sem vprašala, ko jih je prinesla celo košaro v kuhinjo.

"Žavitek bom naredila iz njih."

"Dajte, da vam jih preberem!"

"Ne, nočem, da delate."

"Moram delati. Dajte mi jih!"

Pristala je.

"Po rokah je videti, da niste vajeni težaškega dela," je pripomnila. "Ste morda šivilja?"

"O, ne. Pa saj je vseeno, kaj sem. Nikar si ne belite glave z mano! Povejte mi rajši kaj o tej hiši! Gospod, ki živi tukaj, se imenuje gospod Džon?"

"Ne, on ne živi tukaj. Prišel je samo za nekaj časa. On živi v Mortonu, kjer ima župnijo."

"Torej po poklicu pastor?"

"Ja."

"In to je hiša njegovega očeta?"

"Ja, njegov oče je živel tu in njegov ded in praded in prapraded."

"In Diana in Marija sta njegovi sestre?"

"Ja."

"Ali jim je oče umrl?"

"Pred tremi tedni jih je zadela kap."

"In mati?"

"Gospa so umrli že pred enim letom."

"Ali ste že dolgo pri tej družini?"

"Trideset let. Vse tri sem jaz spravila pokonci."

Hana je očitno rada govorila. Medtem ko sem prebirala sadje, je mesila testo in pripovedovala najrazličnejše podrobnosti o družini.

"Stari gospod so bili čisto nori na lov in na poljedelstvo. Gospa so bili drugačni. Veliko so brali in se veliko učili. Gospodični sta po njih. Vsi trije so se

radi učili. Gospod Džon je postal pastor. Dekleti pa sta takoj po šoli postali vzgojiteljici. Zadnji čas jih dolgo ni bilo domov, sedaj sta prišli zaradi očetove smrti. Ostali bosta nekaj tednov."

Ko sem prebrala kosmulje, sem vprašala, kje sta gospodični in njun brat.

"Šli so na sprehod v Morton. Čez pol ure se bodo vrnili na čaj."

Vrnili so se pred časom, kot ga je Hana omenila. Vstopili so pri kuhinjskih vratih. Ko me je gospod Džon zagledal, se je samo priklonil in šel mimo mene v sobo. Gospodični pa sta se ustavili. Marija je ljubeznivo izrazila veselje nad tem, da sem sama mogla po stopnicah. Diana pa me je prišla za roko in zmajala z glavo.

"Počakati bi morali, da bi vam dovolila vstati," je rekla. "Še vedno ste zelo bledi."

Diana je imela take oči, da sem se zelo rada srečala z njimi. Marija je bila po značaju bolj zadržana.

Diana me je peljala v sobo in me posadila na zofo. Pustila me je samo z gospodom Džonom, ki je sedel nasproti mene, s časopisom v roki.

Sprejemnica je bila precej majhna, preprosto opremljena, vendar udobna. Gospoda Džona, ki je sedel mirno kot podoba na steni in ki je nepremično upiral oči v časopis ter trdno stiskal ustnice, je bilo lahko opazovati. Ko bi bil kip, bi ne mogel sedeti bolj negibno. Bil je še mlad, imeti je moral osemindvajset do trideset let, visok in vitek. Oči so se mi nehote ustavile na njegovem resnem obrazu. To je bil čisti grški obraz: nos popolnoma raven, klasična usta in brada — vse je spominjalo na Atenca. Oči je imel modre in velike, trepalnice rjave. Čelo, ki je bilo visoko in belo, mu je tu in tam pokrival koder svetlih las.

Ni delal vtisa nežnega, popustljivega, dovzetnega ali celo pohlevnega človeka. Okoli njegovih nosnic, ust

in čela je bilo nekaj, kar je pričalo o nemirnih in trmastih potezah njegovega značaja. Niti besedice ni spregovoril z mano, niti enkrat me ni pogledal, dokler se nista vrnili sestri.

Diana mi je prinesla nekaj za pod zob. Nisem se branila.

Gospod Džon je zaprl knjigo in stopil k mizi. Ko je primaknil stol k njej, me je pogledal s svojimi modrimi, prodirnimi očmi. V njegovem pogledu je bilo nekaj odločnega, nekaj preiskujoče brezobzirnega.

"Zelo ste lačni," je rekel.

"Zelo, gospod. Upam pa, da ne bom več dolgo jedla na vaše stroške, gospod," sem nevljudno in nerodno odgovorila.

"Ne," je rekel hladno. "Če nam daste naslov vaših domačih, jim bomo pisali in se boste lahko vrnili domov."

"Odkrito vam moram povedati, da tega ne morem storiti, ker nimam ne domačih ne doma."

Vsi trije so me pogledali, ampak čutila sem, da ne nezaupno. Džonove oči so bile neznansko skrivnostne. Očitno jih je uporabljal zato, da je preiskoval duše drugim ljudem, ne pa, da bi preiskoval lastno.

"Hočete s tem reči," je vprašal, "da sploh nikogar nimate?"

"Ja, to. Na nikogar nisem vezana. Pod nobeno streho na Angleškem nimam pravice biti."

"To je pri vaših letih čudno."

Opazila sem, da je pogledal na moje roke. Le kaj je iskal?

"Niste poročeni?"

Diana se je zasmejala. "Daj no mir, Džon, saj ima komaj sedemnajst ali osemnajst let!" je rekla.

"Kmalu jih bom devetnajst, a nisem poročena."

(Se bo nadaljevalo)

Ravne na
Koroškem;
desno del
železarne.

slovinci

po evropi

anglija

Slovinci v Angliji smo ponosni na svojega rojaka *dr. Jožeta Jančarja*, saj je bilo njegovo ime že ponovno objavljeno v zvezi z njegovim znanstvenim delom. Krajevni listi iz Bristola so že v juniju prinesli poročilo, da je dobil zlato medaljo in denarno nagrado 250 šterlingov za l. 1970. Do sedaj je izdal dr. Jančar dve knjigi in nad 40 razprav s področja psihiatrije, zlasti o duševni zaostalosti. Ker sam ne more potovati, bere njegova dela na različnih simpozijih sodelavec dr. Ward. „Imeni Ward in Jančar sta postali dobro znani v vseh prestolicah sveta,“ piše list „The Gazette“.

Tudi mi, njegovi rojaki v Angliji, mu čestitamo in mu želimo moči in zdravja, da bo mogel še dolgo koristno delovati v prid ljudem.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Tudi letos so bili nekatere od naših otrok na letovanju, ki ga vsako leto prireja požrtvovalni p. Jožef Podgornik skupaj s svojim

bratom diakonom p. Karlom na Kališču pri Selah na Koroškem. Vreme je bilo otrokom naklonjeno: po treh tednih so se vrnili zdravi in zadovoljni spet v Linz. Le eno napako je imelo vse skupaj: prekratko je bilo. Vsi bi še radi ostali, pa so se morali umakniti drugim, ki so tudi hoteli uživati raj pod Košuto. Bratoma pp. Podgornikoma pa naj Bog povrne!

V nedeljo, 12. septembra, bo v linški stolnici *maša narodov*. Opravil jo bo tukajšnji škof dr. Zaunner. Pri maši bodo sodelovali člani vseh narodov, ki so v škofiji: Hrvati, Madžari, Čehi, Slovaki, Poljaki, Romuni in Slovenci. Na ta dan bo odpadla slovenska maša v uršulinski cerkvi. Natančnejša navodila in sporočila boste vsi še posebej dobili. Pridite pa vsi, da boste častno zastopali naš narod pri tem srečanju!

Naša prekmurska rojaka g. Ivan Tkalec in njegova žena Matilda sta bila za botra pri *krstu* malega Aleksandra. Krščen je bil v farni cerkvi v Kleinmünchnu.

HÖRSCHING — Po zimskem premoru smo se spet začeli zbirati k *mesečnim mašam* v tukajšnji farni cerkvi. Letos je zelo veliko sezoncev, a so izvečine iz vzhodnih predelov Jugoslavije. Tudi Odrančani, ki so doslej prihajali delat k STUAG-u, so ostali bliže doma in delajo nekje v gozdovih na Štajerskem. Zamenjali so jih rojaki iz drugih okoliških vasi v Prekmurju. Tistim, ki so na novo prišli, želimo vse dobro v naši skupnosti!

SALZBURŠKA

SALZBURG — Julija so nas pri slovenski maši presenetile z obiskom in lepim petjem *slovenske uršulinke*, ki so prišle iz Slovenije za en mesec v Glasenbach pri Salzburgu. Škoda je le, da je bila udeležba pri božji službi zaradi počitnic bolj pičla.

Z nastopnim šolskim letom se bodo bogoslovci krške škofije, razen šestega letnika, preselili v salzburško semenišče in bodo študirali na salzburški univerzi. Med njimi bodo tudi slovenski bogoslovci iz Koroške. Ker je med njimi nekaj dobrih muzikov, upamo, da nas bodo pri slovenski božji službi razveseljevali s svojim petjem in igranjem. Že zdaj jim želimo: dobrodošli med nami, zdomci! Pričakujemo, da bodo tudi mladi zdomci sedaj rajši obiskovali naša srečanja.

Nam vsem dobro znani župnik iz Schleeodorfa, g. Babnik, se zdravi v deželni bolnici. Razne bolezni so ga prisilile, da je moral namesto v Italijo v bolnico. Želimo mu skorajšnjega okrevanja!

Nekaj vernikov je izrazilo željo, da bi našo *nedeljsko mašo* iz nedelje ob štirih prenesli na soboto ob petih. Zaradi cerkve ni ovire. Ker pa živimo v času demokracije, se mora božje ljudstvo izjaviti, za kateri čas je.

HALLEIN — Tukajšnja slovenska skupnost se redči. Mladih skoraj ni, ker so odšli ali čez morje ali pa za boljšim zaslužkom v Zapadno

Robert iz Tennecka je bil sprejet med božje otroke.

Nemčijo. Tisti, ki delajo v tovarni celuloze, morajo delati tudi ob nedeljah. Vse to se pozna pri naših srečanjih. Zato naj bi se vsaj tisti, ki so prosti, božje službe in ostalih naših srečanj tem bolj vestno udeleževali.

TENNECK — V Tennecku so barako, ki je služila prosvetnim namenom, podrli. V baraki je bila tudi pevska soba, kjer smo se redno po mašah zbirali. Dokler ne bodo zgradili novega prosvetnega prostora, bodo morala naša prosvetna in zabavna srečanja odpasti. Vendar upamo, da to ne bo predolgo trajalo, saj so že začeli z betoniranjem temeljev.

Junija je bil med božjo službo sprejet v katoliško občestvo mali Robert, sin Jožefa Ritonje in Marice, roj. Krajnc. Za botra sta bila gospod in gospa Kavčič. Naj bo staršema mali Robert vedno v veselje, Cerkvi pa vdan otrok!

KOROŠKA

SPITTAL OB DRAVI — Ko so se za našo doraščajočo *mladino* zaprla šolska vrata, ni ta ostala brezposelna, ampak si je velika večina poiskala delo v raznih podjetjih in tako praktično pokazala, da delo v šoli le ni bilo zastoj. Mlajši so si s kopanjem in raznimi igrami skušali okrepiti živce in zdravje. Nekateri so šli v druge države iskat okrepitve, na domove svojih staršev ali pa v otroška zdravilišča pod vodstvom strokovnega nadzorstva. Tako bodo telesno in duševno okrepčani zopet lahko začeli novo šolsko leto, ki ga bodo gotovo še veliko bolj izrabili v svojo korist in zadovoljnost staršev in učiteljev. Ena, Habjanova Marinka, pa bo začela s praktičnim delom v spitalskem otroškem vrtcu kot otroška vrtnarica. Pri vzgoji malih spitalskih otrok ji želimo veliko uspehov!

Med nami imamo precej ljudi, ki so doživeli že več kot 80 pomladi. Tako: Marijana Kopač, Jakob Niderl in njegova sestra Antonija, Katarina Porenta, Angela Holozan, o kateri je poročala „Naša luč“ v zadnji številki.

Letos spomladi je dopolnila 80 let tudi ga. *Frančiška Kržišnik*, katero je že večkrat poprej zadela delna kap, od katere si ni več opo-

mogla. Zadnje čase je samo ležala, veliko trpela in hiralala. 8. avgusta pa je dotrpela in v zgodnji jutranji uri za vedno zatisnila oči in odšla po zasluženju plačilo k svojemu Bogu, ki ga je v življenju tako rada imela. Zadnje čase je živela pri svoji hčerki ge. Francki, por. Habjan, ki je za mamo res potrpežljivo in z veliko ljubeznijo skrbela. Mož Franc je prav pred 7 leti umrl. Poleg ge. Francke so ostale še tri hčerke: Marija, por. Pristov, ki je v Avstraliji, Tončka je karmeličanka v samostanu Himmellau, in Helena, por. Zdolšek. Rajni materi naj dobri Bog poplača vse, kar je dobrega storila — bila je res radodarna — vsem žalujočim pa naše iskreno sožalje!

Eden od onih, ki so doživeli že preko 80 pomladi, g. *Jakob Krumpstar*, je pred kratkim odšel nazaj v domovino, v Vodice na Gorenjskem. Odkar je tukaj umrla hčerka Francka, je bil mož kar sam in je bil navezan na postrežbo drugih dobrih žená. Doma pa ima svoje ljudi in odslej bodo ti skrbeli zanj. Želimo mu, da bi ga domače vodiško sonce še dolgo ogrevalo čilega in krepkega!

belgija

LIEGE—LIMBURG

Obisk pomožnega škofa dr. Leniča. V soboto, 8. maja, popoldne je med nas prišel ljubljanski pomožni škof dr. Stanko Lenič. Pričakali smo ga v cerkvi Maria Heide. Med škofovo mašo je naš združeni mešani zbor mogočno prepeval. Verniki so pozorno poslušali škofovo duhovno misel. Po maši smo se zbrali v dvorani k dvojnemu programu.

Najprej je bila materinska proslava, kjer so naši najmlajši nastopili z lepo igro „Tja v Indijo, tja v Koromandijo“. Našim materam smo se toplo zahvalili za njihovo ljubezen in zvestobo.

Drugi del pa je bil posvečen našemu visokemu gostu. Udeležili so se ga tudi zastopniki belgijske Cerkve in svetnih oblasti. Krajevni izseljenski duhovnik je škofa občinstvu predstavil v flamščini in slovenščini. V tem delu je naša mla-

dina nastopila z deklamacijami, z zborna deklamacijo in pesmijo. Mešani zbor pa je zapel nekaj narodnih pesmi.

Z veseljem pripomnimo, da so pri tej slovesnosti bratsko sodelovali vsi naši rojaki in vsa naša društva.

Ob koncu se je g. škof zahvalil za lep sprejem in izrekel dobre želje za prihodnost. Večero se je že, ko se je škof še vedno prijazno razgovarjal z vsemi, ki so ga prišli osebno pozdraviti. Med njimi so bili tudi škofovi sovaščani iz Župeče vasi in sorodniki.

G. škofu se toplo zahvaljujemo za prijazen obisk!

Novo življenje v naših družinah: V družini g. Andreja Arharja v Liège-u se je rodil sinček, ki je ob krstni vodi dobil ime Jean Pierre. V družini g. dr. Antona Volčanskega se je Eriki in Sabini pridružil bratček Marko. V družini Železnik-Loyen v Liège-u je mali Philippe dobil ljubko sestro, ki jo kličejo Marielle.

Vsem trem družinam toplo čestitamo in želimo božji blagoslov!

Naši pokojniki: Nismo še poročali o smrti vzorne žene in matere ge. *Eli Gorjan*, matere 5 otrok, stare šele 40 let. Živela je v Lanaken-u. V življenju je veliko trpela, a je vse križe vdano prenašala. Živela je samo za svoje otroke. Po njeni smrti so otroci dobili dom in zavetje pri stricu in tetah, kar je Gorjanovi rodbini v veliko čast. Ljubezen in sočutje do sirot so pokazali ne samo v besedah, marveč tudi v dejanjih. — Naj bo dragi Bog nagrada zgledni ženi in ljubeči materi!

V Cheratte-u je mirno v Gospodu zaspal g. *Stanko Komac*, upokojeni rudar, star 63 let, rojen v Čezsoči. Bil je vesten delavec, vzoren družinski poglavar in zvest kristjan. „Naša luč“ in „Mohorjev koledar“ sta imela domovinsko pravico v njegovi hiši. Svojo bolezen je prenašal z junaško potrpežljivostjo. Rojaki iz Soške doline in sosedje so ga v lepem številu spremljali na zadnji zemeljski poti. — Vdovi ge. Ili in hčerki Ili izrekamo iskreno sožalje! — Pokojni pa naj počiva v miru!

V St. Nicolas pri Liège-u je umrl g. *Martin Železnik*, upokojeni rudar, (Dalje na str. 13, desno)

Slovenci v Lurdu (5.–10. julija 1971)

Letošnje slovensko romanje v Lurdu, katerega je vodil ljubljanski nadškof g. Pogačnik, bo gotovo ostalo vsem našim romarjem v najlepšem spominu. Pa tudi tisoči drugih romarjev, ki so bili istočasno v Lurdu, in vodstvo lurških svetišč bodo pogosto mislili na Slovence, saj so tiste dni govorili samo o zbranosti naših romarjev, o njihovem lepem petju in njihovih očarljivih narodnih nošah.

Vseh slovenskih romarjev je bilo letos v juliju okrog 950. Največji del je prišel iz domovine, od koder jih je pripeljal poseben vlak. V sestavu vlaka so bili tudi bolniški vagoni, katere so na posredovanje g. Čretnika posodile francoske železnice. Nekaj romarjev iz domovine je prispelo z avtobusi. Med izseljenci so bili častno zastopani s skupinami Slovenci iz Pariza in okolice, ki so prišli s svojo zastavo in narodnimi nošami, ter Slovenci iz Pas-de-Calaisa, bili so pa tudi zastopniki iz Srednje Francije (Loiret, Puy-de-Dôme), iz Anglije in celo dve izseljenski družini iz Avstralije.

Najlepši in najvažnejši trenutki letošnjega slovenskega romanja so bili:

— Slovesni začetek romanja pri votlini v torek, 6. julija, ob devetih dopoldne, ko so se v petju zbrali vsi naši romarji z bolniki vred pred votlino, kjer so s slovenskim metropolitom somaševali vsi naši duhovniki.

— Skupna „maša narodov“ v Pijevi baziliki dne 7. julija dopoldne. Mašo je vodil ljubljanski nadškof, somaševalo pa je 6 francoskih škofov in nad 200 duhovnikov. V mraku istega dne so trije slovenski novomašniki opravili svojo daritev in podelili novomašniški blagoslov v nekdanjem pastirskem hlevu v naselju Secours Catholique. Slovenski romarji so pokazali s svojo udeležbo, ki je od marsikoga zahtevala precejšnjo žrtev, kako znajo Slovenci še vedno ceniti odločitev mladih fantov za duhovniški poklic. Popevke slovenske mladine so spremljale daritev in odmevale še dolgo po maši v nočno tišino, ko so mladi svojim sovrstnikom pripravili pozdravni večer.

— Četrtek, 8. julija, ko smo imeli „Slovenski dan“. Najprej je bila jutraj maša pri Bernardkinem oltarju, popoldne pa smo Slovenci vodili procesijo Rešnjega Telesa.

Slovenski fantje in moške v narodnih nošah so spremljali Rešnje Teleso, katerega je nosil ljubljanski nadškof, asistiral pa sta mu g. Čretnik iz Pariza in g. Rueh iz Ljubljane. Tudi vodstvo večerne procesije z lučkami je bilo zaupano Slovincem. Obakrat je mogočno donela po Lurdu slovenska pesem, Bogu in Mariji na čast in slovenskemu narodu v ponos.

— Petkov križev pot ter maša na prostem v naselju Secours Catholique, maziljenje slovenskih bolnikov popoldne v Pijevi baziliki, pa seveda večerno slovo pri votlini.

Pri vsem tem lepem zunanem okviru pa seveda ne govorimo o odločilnih korakih, ki so se odigrali med Bogom in romarji v spovednicah, kamor so se naši romarji zatekali z veliko gorečnostjo v zavesti, da ima vsako romanje najgloblji smisel v osebnem srečanju z Bogom, kar vsakemu šele omogoči, da izpolni svojo socialno funkcijo v Cerkvi in v družbi.

Omenimo še dve predavanji o čudežih. V prvem je p. dr. Šef govoril o čudežih z medicinskega stališča, v drugem je pa g. Čretnik opisal konkretno nekaj čudežev iz zadnjih let ter podal zanimive statistike.

Za leto 1970 preiskujejo 31 primerov ozdravitev, za leto 1971 pa je zdravniški urad do 8. julija 1971 že zbiral informacije za 10 primerov, med katerimi še ni bil všteti primer tri in pol letne Tanje Hogan iz Dublina, ki je bila od rojstva

hroma in je 6. julija ob enih ponoči ob povratku iz Lurda shodila na lurškem letališču. Prav tako ni tukaj všteti primer ohromelega Italijana, ki je shodil 7. julija po kopanju pri votlini.

Časopisi so 29. julija javili, da raziskuje lurški zdravniški urad za leto 1971 že 15 primerov ozdravljenj v Lurdu. Ne smemo pa pozabiti, da je v tem omenjeni urad zelo previden in strog. Previdna in stroga je tudi Cerkev, ki je doslej v zgodovini Lurda priznala le 62 ozdravljenj kot čudežnih: za tiste, ki si domišljajo, da je Lurd tovarna čudežev, premalo, za tiste, ki naelno zanikajo možnost čudežev,

preveč, za tiste pa, ki verujejo, da je čudež samo znamenje božje prisotnosti in božjega delovanja, pa dovolj za dokaz, da tudi v naših časih Bog daje znamenja svoje vsemogočnosti.

Mimogrede omenimo, da ima vsak zdravnik, ki pride v Lurd, možnost, da gre na zdravniški urad in dobi vpogled v dokumente o vseh primerih. Letos do 8. julija je prišlo v Lurd 613 zdravnikov, leta 1970 1678, leta 1969 1830, leta 1968 1850, ob stoletnici leta 1958 pa 2987.

Vsi smo bili veseli lepega vremena, vsi smo pa zaradi hude vročine delali tudi pokoro.

Večkrat je v Lurdu — kot po

vseh naših romarskih svetišč — donela pesem „Marija, skoz' življenje voditi srečno znaš...“ Ni samo donela in odmevala po lurških svetiščih, vsi naši romarji so jo ponesli z lurškega romanja kot geslo na svoje življenjsko romanje.

(Nadaljevanje s strani 11)

dolenjski rojak. Tudi on je bil odličen delavec in zgleden družinski oče. Lepo je vzgojil tri sinove in hčerko. Bil je zvest naročnik „Naše luči“ in mohorjevk. — Žaljujoči vdovi, ge. Kotar, sinovom in hčerki izrekamo globoko sožalje! — Pokojnega g. Martina se spominjamo v molitvi!

Zadnje slovo g. Franca Kerpača

V Eisdenu je vdano v Gospodu zaspal g. Franc Kerpač, vdovec po ge. Elizabeti, roj. Pustinek, upokojeni rudar, častni član slovenskega društva „Slomšek“, rojen 8. 1. 1892 pri Sv. Martinu, Velenje.

Kot mlad fant je pokojnik zapustil rodno vas, delal je najprej v Avstriji, nato v Nemčiji in Belgiji. V rudniku je delal 45 let.

Ob odhodu v svet mu je njegova dobra mati naročala, naj na Marijo ne pozabi.

Ni pozabil. Čeprav je često živel v veri odtujenem okolju, je ostal

Naše narodne noše v Lurdu

Pokojni
Franc
Kerpač

zaveden kristjan. Vedno je bil med pionirji slovenske izseljenske povezave na prosvetnem, verskem in socialnem področju. Bistro je zasledoval politično življenje v Belgiji, Jugoslaviji in na svetu sploh in je vedno in povsod podpiral ideje pravice, prave svobode in resničnega bratstva. Njega nihče ni mogel izkoriščati za temne cilje.

Mnogo časa je posvetil branju. Poleg flamskih časopisov je v njegovo hišo prihajala „Naša luč“, „Katoliški glas“ iz Gorice in „Družina“ iz Ljubljane. Še vedno je kupoval knjige in jih prebiral s kritičnim duhom.

Zadnjih 12 let njegovega življenja je tesno povezanih z življenjem slovenskega društva „Slomšek“. Z nepozabnim g. Štefanom Rogljem je bil med ustanovnimi člani društva in prvi predsednik. Lepe „Slomškove“ prireditve so bile njegov ponos in veselje. Ko je opešal, se je umaknil iz javnega življenja, a je še vedno igral važno vlogo. Mlajši so v njem videli svojega sta-

rosto. Visoko so ga cenili in njegov zgled je vabil k posnemanju.

Pokojni Franc je imel izreden čut za sodelovanje. Zavedal se je, da ne sme noben kristjan misliti samo nase, živeti samo zase. Z velikodušnimi prispevki je pomagal pri nakupu Slovenika v Rimu, sodeloval je pri mnogih dobrotelnih akcijah. Denar, ki ga je daroval v dobre namene, je pojmoval kot potni list na „poslednjem potovanju“.

Njegova mati ga je pod varstvom Matere božje poslala v svet. Očividno je Marija dobro izvršila svoje poslanstvo.

Približala se je zadnja postaja njegove dolge in često težke poti. Za ta korak je še posebno potreboval pomoči svoje Zaščitnice. Zato je skoraj naravno, da je nekaj dni zadnjega tedna svojega življenja preživel pri Mariji v Banneux. Slutimo, kaj se je tedaj dogajalo v njegovi duši. Takole približno je govoril Mariji:

„Zdaj je temna noč,
pošlji pomoč;
da ne omagam zdaj,
roko podaj!“

Naš starosta, za Štefanom Rogljem največji „slomškar“, je umrl, obkrožen od svoje družine, čisto mirno, kot starozavezni patriarh. Njegov odhod je spremljala duhovnikova molitev.

K pogrebu se je zbrala številna množica. Pogrebci so bili v narodnih nošah. Mnogim, ki so poznali pokojnikovo ljubezen do Marije, se

je orosilo oko, ko so pevci ob odprtem grobu doživeto zapeli: „Marija tam stoji, meni naprej veli...“

Hčerkama ge. Lizi in ge. Marici, zetoma, vnukom in vnukinjam izrekamo krščansko sožalje!

Društvo „Slomšek“ bo na pokojnikovo željo vsoto, ki bi jo potrošilo za venec, nakazalo v dobre namene.

Naj naš dragi pokojnik našemu narodu izprosi takih mater, ki bodo svoje otroke pošiljale v svet z naročilom: „Na Marijo ne pozabi!“

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo popoldne — od prve nedelje v septembru dalje zopet ob petih — v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, telefon 250-89-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak četrtek popoldne.

24. 7. sta pred oltarjem *potrdila* svojo *ljubezen* Jožica Olaj iz Trappes in Paul Garnier.

Počitnice, ki so nam vsem tako dobro dele, so za nami, tovarne zopet delujejo s polnim obratom in šolske klopi bodo kmalu oživele. Spomnimo se ob tem dolžnosti, da posredujemo našim otrokom vero v Boga in vsaj delno znanje materinskega jezika. *Srečanje staršev in otrok*, da se pogovorimo o pouku v bodočem šolskem letu, bo v nedeljo, 26. septembra, ob pol štiri popoldne v dvorani 95 rue de Sèvres. K sestanku vsi starši in otroci prijazno vabljeni!

POISSY (Yvelines)

19. 6. sta v cerkvi v Poissy v zakramentu svetega zakona zliža v eno svoji življenjski poti Marjan Slavič in Ivanka Pal. Bilo je kar

Ob poroki Marjana Slaviča in Ivanke Pal v Poissy.

pravo in domače prekmursko „zda-
vanje“ in Marjan je obljubil, da bo
tudi zanaprej — kot doslej — rad
sodeloval pri naših prireditvah.

DRANCY (Saint Denis)

26. 6. sta se poročila Jože Haj-
dinjak in Annick Matič. Poročnega
slavlja niso nič motili nalivi, na-
sprotno še bolj so povezali svate
v domačo družbo. Teden dni po po-
roki sta novoporočenca s svojimi
starejši poromala v Lurd, kjer je mla-
di ženin ponosno nosil pri sloves-
nostih slovensko zastavo iz Pariza,
Annick pa ga je spremljala v na-
rodni noši.

LOIRET

DARVOY — 3. 7. popoldne sta
Ivan Klanfar iz Murskih Petrovcev
in Silvija Berden iz Darvoy sklenila
zakonsko zvezo. Cerkevno sloves-
nost je še povzdignilo petje sloven-
skih bogoslovcev iz Pariza.

SULLY-SUR-LOIRE — 10. 7. sta
stopila pred oltar Nada Prah in
Jean Jacques Burgevin. Na vse je
napravilo najgloblji vtis petje slo-
venskih pevcev iz Pariza. Poročno
kosilo je bilo ob jezeru in je bilo
tako poskrbljeno, da so se svatje
lahko hitro ohladili od hude vroči-
ne.

CHILLEURS-AUX-BOIS — Maša
za Slovence bo v nedeljo, 5. sep-
tembra, ob desetih dopoldne v žup-
nijski cerkvi. Vsi rojaki iskreno vab-
ljeni!

Jože Hajdinjak in Annick Matič sta
se poročila v Drancy.

NIEVRE

LA MACHINE — 3. 7. sta pred ol-
tarjem povezala svoji življenjski po-
ti Milena Udovč in Gérard Vidal.

15. maja je po dolgi bolezni od-
šla v večnost Marija Tovornik, sta-
ra 79 let. Pokojna je bila iz Brda
pri Planini. V Franciji je živela že
40 let. Sinovoma Henriku in Filipu
ter njunima družinama izrekamo
iskreno sožalje!

Maša za Slovence bo v nedeljo,
19. septembra, ob 11,15. Vsi pri-
jazno vabljeni!

LA MARCHE-CHARITE — Zadnjo
soboto v marcu sta se poročila Ma-
rija Križ iz Trave pri Dragi, in Jac-
ques Vincent.

LA COMBELLE (Puy-de-Dôme)

Avgusta smo se spomnili oblet-
nice smrti Slavka Vodiška, ki nas
je pred enim letom zapustil v svo-
jem 60. letu. Pokojni je bil iz Zi-
danega mosta. Zadnja leta se je
moral podvreči več operacijam in
je mnogo trpel, čeprav tega na zu-
naj ni pokazal.

STE. FLORINE (Haute Loire)

12. 4. sta se poročila Marie-Fran-
coise Čuden in Robert Fornara.

PAS-DE-CALAIS

STANKO KAVALAR — PETDESETLETNIK

27. julija se je slovenski župnik
v Pas-de-Calaisu g. Stanko Kavalár
srečal z Abrahamom.

Rodil se je v Ratečah na Gorenj-
skem. Študiral je na gimnaziji v
Kranju in v Ljubljani, maturiral leta
1941. Bogoslovne študije je opravil

Ivan Klanfar in Silvija Berden (Dar-
voy, Francija) stopata na novo
življenjsko pot.

na ljubljanski teološki fakulteti v
Ljubljani, zadnji dve leti pa v Pragi
pri Padovi in v Brixnu.

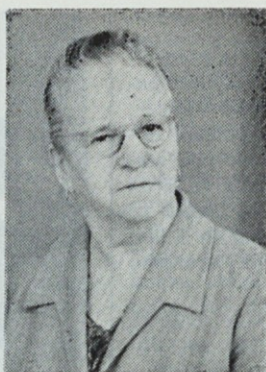
Prva duhovniška leta je posvetil
sredi Argentine v provinci San Luis
tamkajšnjim domačinom, najprej
kot kaplan, kasneje kot župnik. Tam
bi najbrž tudi ostal vse življenje,
ko bi ga škof Rožman ne poklical
v Evropo za izseljenskega župnika.

Od leta 1958 župnikuje v severni
Franciji. O njegovem delu bi ve-
deli zelo veliko povedati ljudje na-
šega rodu, pa tudi člani drugih na-
rodov, ki so se z njim na njegovem
področju srečali.

Gospod Stanko je vedno dobre
volje in vedno ljudem na razpolago.

Marie Francoise Čuden in Robert
Fornara iz Ste. Florine (Francija)
ne skrivata svojega veselja po
poroki.

Zlatoporočenca
Rudolf in Verona
Kolenc

To dvoje, življenjski optimizem in odprtost do drugih, je razlog, da ni gospod nikdar sam in nikdar brez dela. Ali bi mogli zapisati o njem kaj lepšega?

Bog ohrani jubilaranta našim ljudem v Pas-de-Calaisu še mnogo let!

1. maja sta v krogu naše skupnosti v Bruay-en-Artois obhajala *zlatoporočo* zakonca Rudolf in Verona Kolenc. Z mašo smo se Bogu zahvalili za vse, kar je po njih dobrega storil našim rojakom. Preko 40 let sta aktivna člana in pevca pri cerkvenem pevskem zboru. Naj ju Gospod zdrava še mnogo let ohrani!

Krščeni so bili: Lavrencija Blaszyk, Marijo Babič, Lavrencija Reformat, Veronika Vesna Boljubašič.

17. julija sta si *obljubila zvestobo* Marcel Ferdinand Pohart in Kristina Kovač. Naj ju spremlja božji blagoslov!

V *boljšo domovino* so se preselili:

5. maja v Tourcoingu Slavko Smode, star 46 let. Po poklicu je bil mizar. Bil je dobrega, mirnega značaja. Pokopani so bili v Tourcoingu ob veliki udeležbi domačinov.

V Avionu je po daljši bolezni preminil Jožef Urek, star 58 let. Rojen je bil v Kray, Nemčija. S starši se je preselil v Banjaluko, od tam pa v Francijo. Prepotoval je ves bližnji vzhod in si z branjem pridobil široko izobrazbo. Umrl je 4. junija. Pokopani so bili ob veliki udeležbi rojakov in domačinov.

V Lensu, Fosse 12, je umrl 3. avgusta Jožef Martinčič, ki je pred kratkim obhajal *zlatoporočo*. Star je bil 72 let. Pokopani so bili na severnem pokopališču v Lensu.

V Billy-Montigni smo spremili k večnemu počitku Rozo Kos, ki nas je v svojem 76. letu zapustila 5. avgusta.

Naj vsem našim umrlim rojakom sveti večna luč! Preostalom žalujemo članom njih družin pa naše iskreno sožalje!

VZHODNA LOTARINGIJA

Naša pisarna se nahaja sedaj v občini Freyming-Merlebach. Dosedanji občini sta se spojili v eno z zgornjim imenom. Ljudje se tega niso še navadili, zato še vedno pravijo Slovenska katoliška misija Merlebach 1, rue du Dauphiné.

Žal moramo zopet poročati o naših *rajinih*.

17. 4. je odšla za svojim možem Ana Hvala, pokopana v Stiringu.

26. 4. je umrla 89 let stara vdova Kristina Falant, roj. Pivec. Bila je zelo dobra žena za vse, zlasti pa še za slovenske duhovnike. Pokopana je bila v Cité Jeanne d'Arc.

13. 5. nas je zapustil Henrik Štadler, 89 let star. Pokopani so bili v Creutzwaldu.

16. 5. sta pri avtomobilski nesreči umrli Marija Blažič Mattichio in njena hčerka Silvija. Obe sta bili pokopani ob ogromni udeležbi na Vnebohodu v Farébersviller Cité.

7. 6. je sledila svojemu možu 67 let stara Elizabeta Lokar. Pokopana je bila v Marienau.

11. 6. je umrla v Forbachu 72 let stara Rozalija Dimc. Pokopana je bila v istem kraju.

16. 6. je umrla v bolnici Hochwald Rozalija Božičnik, poročena Vohlidka. Zelo rada je prihajala k slovenski službi božji v Cité Jeanne d'Arc.

20. 6. je umrla v Forbachu Marija Eržen, 72 let stara. Pokopana je bila v Stiringu.

30. 6. je zadela kap 74 let stara Katarino Kranjc. Pokopana je bila v Hombourg Haut. Tudi ta mati je bila zelo dobra. Imela je izredno lep pogreb.

12. 7. je umrla 48 let stara Danica Knežević v Creutzwaldu, kjer je bila tudi pokopana.

25. 7. je v Hombourg Haut umrl 70 let stari čevljar Franc Hafner, oče štirih otrok. Pokopani so bili v istem kraju.

2. 8. je umrl 71 let stari Maks Kimovec v Farschwiller. Bil je dobro poznan čevljar, oče dveh zelo znanih slikarjev in rezbarjev. Bil je cerkveno pokopani na pokopališču, kjer leži že njegov sin, bivši organist in dirigent cerkvenega zbora v Farschwiller.

Vsem pokojnim želimo večni mir in pokoj! Sorodnikom pa izražamo globoko sožalje!

Z veseljem pa sporočamo, da sta srečno sprejela Leopold Mišič in Emilija hčerko Vilmo, rojeno v Creutzwaldu in *krščeno* 6. 6. v Merlebachu.

Z enakim veseljem sporočamo cerkveno *poroko* Geraldine Neusius-Rugelj z Bernardom Rossbachom 5. 6. v Hospice Ste. Elisabeth v Merlebachu. Cerkevno sta se poročila tudi Irena Sikošek z domačinom Joseph Meyer 14. 8. v isti cerkvi kot zgoraj omenjena.

Vsem želimo vso srečo in veliko zaupanje v Boga pri vzgoji otrok!

V juliju in avgustu je odšlo več sto naših rojakov na razne kraje na *počitnice*. Iz domovine prihajajo stalno krasne razglednice naše domovine. Vsem želimo, da bi se dobro odpočili in srečno vrnili v naše kraje!

Skupni izleti „Slomška“ in tukajšnjih slovenskih društev so se posrečili prav lepo, brez vseh nesreč. Veliko otrok se nahaja v raznih počitniških domovih po vsej Franciji. Pišejo, da so zdravi in zadovoljni.

Za prijetno družbo skrbe naši muzikantje in pevci, ki lepo praznujejo godove, rojstne dneve in zlate poroke naših rojakov.

Za stanovanjem naše misije je velik prostor za avtobuse, ki vozijo

rudarje na delo. Od 42 avtobusov jih prihaja sedaj v času dopusta samo 5 do 6, sicer je pa prostor prazen. Seveda ga otroci pridno uporabljajo za razne igre in vožnje z novimi kolesi.

Vsa kopališča v okolici so vedno polna in do zdaj tu še brez nesreč.

Sedem raznih ver v naši okolici skuša ohraniti in še pridobiti nove člane zase.

Naše bogoslužje je še zelo dobro obiskano. V novih kolonijah pa je treba imeti malo potrpljenja.

V septembru bodo poleg sv. maše v Merlebachu vsako nedeljo ob 10. uri naslednje maše:

v Habsterdicku pri Materi božji v sredo 1., 8. in 22. septembra ob 8.30 uri;

v Creutzwaldu v četrtek 2., 16. in 30. septembra ob 8. uri;

v Farébersviller Cité 5. septembra ob 16.30 uri.

Vse druge maše in pevske vaje „Slomška“ bodo pravočasno nannanjene v domačih časopisih.

Podpisani želi vsem mir in zaupanje v Boga in Marijo v teh razburkanih časih. Drugi naš dom naj bo Cerkev, kjer nas čaka naš Odrešenik!

Stanko iz Merlebacha

MULHOUSE

Prihodnja maša za Slovence bo v kapeli Notre Dame du Chene v nedeljo ob 3. uri popoldne. Pred mašo priložnost za spoved. Pridite!

EPERNAY

Sporočamo vsem Slovincem v Epernayu in okolici, da bo prihodnja maša v nedeljo, 3. oktobra, v kapelici sv. Vincencija Pavelskega (kot navadno) ob pol 5. uri popoldne. Pred mašo priložnost za spoved. Pridite!

GIRAUMONT

Ni ga več. Nismo mislili, da ga bomo tako hitro izgubili.

Leta 1924 je prišel Ivan Kokelj v Francijo. Rojen je bil v Idriji pred 69 leti. Pri težkem delu v rudniku si je nakopal neozdravljivo rudarsko bolezen kamen na pljučih, za katero je bolehal dvanajst let. Štirinajst dni pred smrtjo mu je začelo pešati srce. Odpeljali so ga v bolnišnico, toda pomoči ni bilo več. 29. maja je mirno v Bogu zaspal.

Pokojni Ivan Kokelj

Zapušča ženo in štiri odrasle fante. Žena je sestra Selškove gospe iz Tucquegnieux, dobra katoliška mati, zvesta naročnica „Naše luči“, za katero vsako leto pobira naročnino. Njej in sinovom naj velja naše iskreno sožalje!

NICA

LJUBLJANSKI NADŠKOF JE BIRMAL PRI NAS

V soboto, 10. julija, ob večerni uri je obstal direktni slovenski vlak na postaji metropole sončne sredozemske francoske obale. Vozil je 700 slovenskih romarjev iz Lurda nazaj domov.

Z vlaka je stopil ljubljanski nad-

škof dr. Pogačnik. Kot predstavnik tukajšnjih Slovencev ga je pozdravil g. Tone Petrič skupno s še nekaj možmi in našim župnikom. V hipu je stal na peronu romarski pevski zbor in pod mogočnimi arkadami glavnega kolodvora je zadel slovenska pesem.

Drugi dan ob 10. uri se je zbralo 20 birmancev na velikem dvorišču župnije St. Barthelemy, kjer stanuje p. Jakob že dvanajst let. Na misijonu bi bilo za to slovesnost premalo prostora.

Birmanci so pozdravili nadškofa. V imenu odraslih mu je izrekel dobrodošlico g. Tone Petrič.

V dvoranji je bilo izpraševanje verouka. Otroci so zgledno odgovarjali, četudi si je tu in tam kateri pomagal s francoščino. Sicer so se pa tri leta pripravljali na ta dan.

Naš novo ustanovljeni pevski zbor je začel pod vodstvom g. Petriča s pesmijo, ki so jo potem peli vsi stoteri Slovenci v cerkvi, ko se je pomikal sprevod z nadškofom in duhovščino proti oltarju.

Med mašo je pridigal slovensko nadškof, francosko pa delegat slo-

Skupina slovenskih birmancev z botri in starši v Nici pozdravlja Slovence v svetu

Predstavniki Slovencev v Nici izražajo dobrodošlico slovenskemu nadškofu.

Pri skupnem kosilu smo se veselo razživel.

slovenskih izseljenskih duhovnikov iz Pariza.

Po maši so se zbrali birmanci s starši in botri k pogrnenim in z nageljčki okrašenim mizam v dveh velikih dvoranah. Pod vodstvom slovenske redovnice s. Miriam so pripravile kosilo s. Marija, gdč. Zormanova, naš požrtvovalni Metod in Logarjev Ivan. Dobre gospe, kot ga. Cenica Rasporjeva, katere mož je pek, ga. Ivica Lebanova, ga. Marica Čelikova in ga. Jolanda Petričeva, so pripravile peciva in tort za vse dovolj. G. Tone Peršin je pomagal, kjer je le mogel: vozil je ljudi, dobavljal material itd.

Res, lepo je bilo! Tega dneva Slovenci v Nici ne bomo pozabili!

O *blagoslovitvi* nove hiše Bizjakovih in *krstu* malega Furlanovega pa drugič!

maša ni bila brez petja. Nato smo si ogledali kraj in se peljali nekaj kilometrov nazaj v posebno obmorsko taborišče, kjer smo preživeli lepe urice. Zadovoljni smo se zvečer vrnili v večno mesto.

Sedaj je stalna *slovenska maša* v Sloveniku na Via Appia Nuova 884. Društvo „Slomšek“ je objavilo, da bodo tam tudi redne mesečne maše, ki so bile do sedaj v ulici Botteghe Oscure.

Tudi romarji radi prihajajo v zavod, ki se ureja, da bo mogel služiti svojim namenom.

MILAN

V Milanu smo se zbrali v juniju zadnjikrat pred počitnicami k *slovenski maši*. Prvo nedeljo v oktobru nameravamo spet priti skupaj ter bomo imeli nadalje nedeljsko mašo po sporedu v cerkvi sv. Tomaža v isti ulici kot doslej, vendar bo za nas vhod v ulici S. Tomaso 2 in skozi zakristijo. Seveda bomo porabili naklonjenost in gostoljub-

nost v hiši „Casa del Clero“, kjer so nam prostori na razpolago. Hvaležni smo upravi cerkve Sv. Ambroža, kjer smo gostovali poldrugo leto.

Zadnje nedelje so se nam pridružili tudi Hrvatje, ki pa sedaj uvažajo svojo redno mašo.

nemčija

ZAPADNI BERLIN

Tudi po Veliki noči je v naši krščanski skupnosti živahno žuborelo.

Na belo nedeljo smo imeli *prvo obhajilo*. Skupina naših deklet in

(Dalje na str. 23)

Po prvem obhajilu v Zapadnem Berlinu.

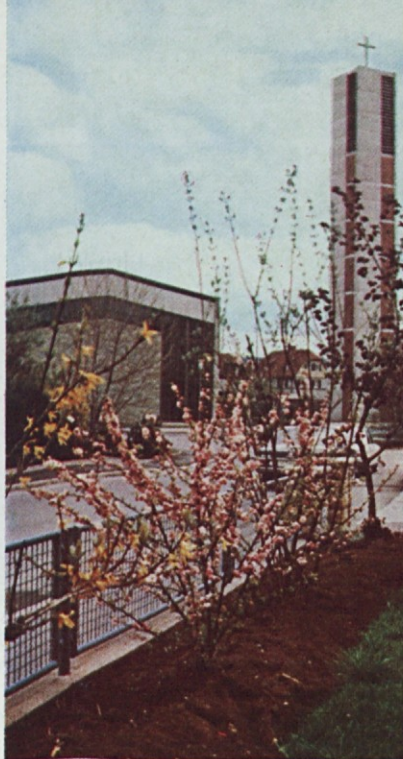
italija

RIM

Poseči moramo še tja do maja. Zadnjo nedeljo v maju smo namreč imeli *izlet*, ki ga je priredilo društvo „Slomšek“ v Talamone, kakih 160 km od Rima oddaljeni kraj na zapadni morski obali. V cerkvi nas je pozdravil krajevni zastopnik občine, razložil je zgodovino kraja in želel, naj bi se dobro počutili v njihovem kraju. Pri maši je bilo tudi precej domačinov. Seveda

DA
ROJAK
PROST
BO
VSAK

5. BINKOŠTNO SREČANJE SLOVENCEV V NEMČIJI - BÖBLINGEN, 30. MAJA 1971

2700 rojakov na proslavi
zastopstva od povsod
slovenija v malem
zastave in narodne noše
srečolov, tekmovanja, petje in godba
prelepo domače razpoloženje

parlament slovenskih katoličanov v Nemčiji

Proti poldne se je grlo široke ceste pred Böblingenom zatesnilo: krivi so bili „slovenski“ avtomobili, ki so se nabrali na tej aveniji na poti na binkoštno srečanje.

Prijetno domača, skoraj kvadratna cerkev je bila malodane polna, ko je pristopilo pet naših dušnih pastirjev pred oltar. Med oltarjem in steno za njim so v širokem polkrogu naše narodne noše iz Oberhausna in Esslingena krasile daritveni prostor in ga spreminjale v slovensko cerkev.

Pogled po cerkvi je ustvarjal občutek, da je to res neke vrste parlament slovenskih katoličanov iz

Zapadne Nemčije. Koliko nas je bilo? 900, 1.000, čez 1.000? Kdo bi natančno vedel? A številka se je sukala v tej višini.

„V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.“

Ko smo na duhovnikove prošnje odpevali, se nam je zdelo, da je za te glasove premalo prostora.

Zahvala, prošnja, češčenje...

„Domači zvon“ je pel štiriglasno. Ubrano, dovršeno petje je bilo prijetno dopolnilo ostalemu petju cele cerkve.

Pridiga je izzvenela v nekaj opomin o naši odgovornosti do naših bratov in sester tukaj v tuji deželi: da ne bodo diskriminirani, izrabljani, usuznjevani. Skratka: da rojak prost bo vsak. Slovenska Cerkev v tujini je najuspešnejši okvir za medsebojno samopomoč.

Menda je komaj kakšna slovenska pesem tako slovenska, kot so odpevne pesmi pri litanijah. In kdo se ni pri tem petju čutil povezanega z vsemi ostalimi in z vsem narodom, pa naj bo v tujini ali doma? In kdo ni posilil v teh trenutkih Boga za svoje ljudi, za vse ljudi naše krvi?

Ob koncu maše in litanij smo zapeli mogočno pesem „Marija, skozi življenje“. Sosed mi je pošepnil: „Kako to grmi!“ Sam sem imel isti občutek in pri sebi sem mislil: „Tudi ko bi popoldne ne bilo nič drugega več, vredno je bilo priti tako daleč že samo zaradi tega skupnega bogočastja.“

mize, mize... in stoli, stoli...

Dež se je začel ponujati, ko smo odhajali iz cerkve, a hujšega ni bilo. Sicer nas pa tudi ne bi motilo. Saj smo šli izpod ene strehe pod drugo. Tistih nekaj sto metrov med cerkvijo in športno dvorano pa ni bilo besede vrednih.

Dolge slovenske zastave pred dvorano so nemo pričale vsakomur, ki ga je pot zanesla mimo, da smo danes za nekaj ur ta prostor „zasedli“ Slovenci. Nas, ki smo razumeli njih govorico, pa so vabile, naj vstopimo.

Pri vratih so nas sprejele narodne noše: s pozdravom in s slovensko zastavico na prsih.

Prvi občutek, ko si iz atrija vstopil v dvorano, je bil občutek ogromnosti. Kaj bo mogoče napolniti ves ta prostor, vse te dolge mize, ki so potrpežljivo čakale na goste?

Pred dolgo steno je bil v sredi postavljen okrašen oder, nad katerim je bil pritrjen velik napis DA ROJAK PROST BO VSAK. Na nasprotni strani prostora drug napis: SREČOLOV, 1.800 DOBITKOV. Pod napisom so se na stopnicah drenjali dobitki. Le glavnega ni bilo med njimi, ni ga bilo mogoče spraviti na amfiteatrsko stopnišče. Stal je zunaj v atriju, s skromnim napisom za šipo: DANES STANE LE 1 MARKO.

Koti so bili spremenjeni v zasilne stojnice z jedajočo in pijačo. Si-

cer pa mize, mize, mize... in stoli, stoli, stoli... Česa tako na široko pripravljenega med Slovenci v Nemčiji še ni bilo videti.

znance, kmalu po tretji pa se je začelo.

Zaigral je „Planinski kvintet“, ki je tudi pozneje živahno in kvali-

ljico“, iz katere prav je bilo vzeto geslo letošnjega srečanja. Občute-no je deklamirala gdč. Majda Bajt. Moški zbor „Domači zvon“, ki

Na levi: Kvartet iz Sel na Koroškem. — Na desni: Pevski zbor „Domači zvon“.

No, in ta prostor se je napolnil mladane do zadnjega stola.

tetno igral v zadovoljstvo vseh.

Pozdravil nas je g. Štefan Horvat: „Današnje popoldne naj bo izraz vesele slovenske družine na tujem. Podajmo si roke kot bratje in sestre istega naroda, istega jezika in iste usode!“

Slišali smo Prešernovo „Zdrav-

ga vodi g. Milan Eder, je zapel nekaj pesmi, nekaj jih je zapel kvartet iz Sel na Koroškem, od koder nam je tudi prinesel pozdrav. Prizadevno in občuteno petje enih in drugih smo nagradili z močnim ploskanjem.

Kot glavni voditelj priprav te

„podajmo si roke!“

Vsakdo si je najprej poskrbel kaj za pod zob, poiskal prijatelje in

Goste v dvorani pozdravlja
g. Štefan Horvat.

„Planinski kvintet“ je skrbel za domače melodije.

prireditve nas je pozdravil g. Ciril Turk. V smislu gesla je med drugim dejal: „Svoboda spada med največje dobrine človeka. Svet obsoja vsako suženjstvo in zapostavljanje, pa naj bo to v narodnem, kulturnem, socialnem, družbenem ali verskem vidiku. Človek je svobodno bitje in naj se svobodno odloča po pameti, ki mu jo je Bog dal.“

Ta prosvetni del je trajal dobre pol ure. Potem se je začel zabavni del.

Prešernovo „Zdravljico“ je deklamirala gđc. Majda Bajt.

srečolov, nastopi, tekmovanja, petje in ples

Med otroki, ki so prišli na oder, smo poslušali Brigito Razboršek, kako nam je zaigrala na harmoniko, potem pa v narodno nošo oblečeni punčki Anito in Hajdi Podjavoršek. Ko smo kasneje tem otrokom ploskali, je bilo vsaj pol našega priznanja namenjenega njihovim staršem: glavno zaslugo za nastope otrok imajo pač oni.

Solo je zapel g. Jože Erman. Iz glasnega priznanja je mogel čutiti, da je v nastopu uspel.

Navdušeni smo pozdravili našega dobrega prijatelja g. duhovnega svétnika Tensundra, ki je prihitel iz Severne Nemčije med nas. Pred 50 leti je pastiroval med Slovenci v Porurju, za kar se je naučil slovenščine. Veseli smo bili njegovega obiska in marsikdo se je lahko kasneje z njim osebno pogovoril.

Pri veselih tekmovanjih je bilo dosti zabave, je pa za ta tekmovanja dvorana skoraj prevelika. Spontano se je močna skupina gledavcev od miz spravila k odru, da je lahko dobro videla in se nasmejala trem ženam, ki so s čežano hranile svoje može, ali trem fantom, ki so stekali sneg, družinama, ki sta obešali na vrh perilo iz papirja,

ali trem fantom, ki so morali hoditi po konzervah...

Med mizami so kmalu začeli krožiti prodajavci srečk. Kljub temu, da jih je bilo veliko, jih je zmanjkalo. Posebnost srečolovov na teh srečanjih je namreč ta, da gre ves denar, ki ga srečolov vrže, za nakup dobitkov. To je menda edini srečolov na svetu, od katerega imajo ves dobiček kupci srečk.

Novost letošnje prireditve so bile barvne razglednice, vsebinsko in tehnično kvalitetno izdelane. Pa še tiskana brošura s pesmimi za dopoldanski in popoldanski del prireditve.

V tem domačem, prijetnem razpoloženju smo preživeli ure do polnoči. Bilo je lepo, prisrčno, a prekratko.

Ko smo v trdi noči odhajali, smo štelili dneve do prihodnjih binkošti. Škoda, da so še tako daleč!

V Oberhausen-Sterkrade je bila krščena Karolina Krančan.

(Nadaljevanje s strani 18)

fantov, ki zaradi različnih razlogov v otroških letih niso mogli priti do zedinjenja s Kristusom po Rešnjem Telesu, ga je sedaj sprejela pod obema podobama. Po maši smo jim pripravili majhno pogostitev in se na zabavi še dolgo z njimi veselili prvoobhajilne sreče.

Praznik dela in zavetnika dela, sv. Jožefa, smo po slovesni maši počastili tudi s predavanjem „Pravice jugoslovanskih delavcev po sporazumu med Jugoslavijo in Zapadno Nemčijo“. Predavatelj g. J. Zakrajšek, pravnik, je v splošno zadovoljstvo pojasnil mnogo reči, ki jih moramo vedeti, če naj si dobimo svoje pravice. Po debati je

sledilo „delo“, ki se ga nismo naveličali do jutranjih ur: plesna zabava.

Šaljivo obliko in resno vsebino je imelo predavanje naslednje nedelje „Kdaj sem zrel za zakon?“. Za srečen zakon ne zadostujejo samo denar, obline, avto, zalisci po naj-novejši modi itd., ampak še bolj spoštovanje med fantom in dekletom, sposobnost, premagovanje egoizma, poklicna resnost, pove-zava z Bogom itd.

16. maja smo imeli neprekinjen program od dveh popoldne do pol-noči. Najprej smo skupaj z nemško Kolpingovo družino romali k Ma-teri božji v Fronau. To svetišče ima prav tako Marijino podobo kot na-še Brezje na Gorenjskem. Marijina pesem skoraj ni prenehala doneti med štiriurnim romanjem.

Zvečer se nas je okoli 200 zbralo pri predavanju podpredsednika Slo-venske skupščine Marjana Orožna. Podpredsednik nas je seznanil z ustavnimi spremembami, ki se pri-pravljajo v domovini. Sledila je ze-lo odkrita debata. Podpredsednik in njegovi spremljevalci so reali-stično in potrpežljivo odgovarjali tudi na najbolj vroča vprašanja.

Med sv. mašo na praznik Gospo-dovega vnebohoda smo sodelovali pri krstu odraslega dekleta. Pri isti maši je tudi sprejela druga skupina naših odraslih rojakov *prvo obha-jilo*.

Berlinski kardinal Bengsch je na zadnjo povelikonočno nedeljo os-mim našim fantom in dekletom po-delil zakrament sv. *birme*. Druga skupina bo prejela ta zakrament je-seni, ko pričakujemo obisk enega slovenskih škofov.

Ludvik Anton Kajba in Olga Ferlič sta si pred nedavnim za vedno obljubila zvestobo.

Na binkoštno vigilijo smo odprli še eno slovensko versko shajališče v Berlinu in sicer v župnijskem sre-dišču St. Wilhelm v Spandau. V tem predelu Berlina stanuje mnogo Slovencev, ki imajo več kot uro z avtobusom do našega glavnega središča v Kolpingovem domu. K St. Wilhelmu bodo imeli mnogo bli-že. Vsako soboto bo v prelepi mo-derni cerkvi ob 19. uri maša, po maši pa v veliki dvorani večkrat prosvetna ali zabavna prireditve. V Kolpingovem domu ostane naša verska dejavnost nespremenjena.

Binkoštna maša je privabila veli-ko ljudi. Kristusov „vas pošljem“ v mašnem evangeliju smo skušali tu-di tako izpolniti, da smo darovali za slovenski misijon na Madagaskarju. Nabrali smo skoraj 600 DM. S pe-timi lavretanskimi litanijami smo po maši sklenili letošnje šmarnice. Nato smo odšli v bližnjo dvorano evangeličanske župnije Tempelhof. Tu smo se ob kratkem predavanju spomnili, da moramo delati za ze-dinjenje vseh kristjanov. Med ve-selo zabavo, ki je sledila, pa smo naši socialni delavki, gospe Angeli Kotnikovi, voščili k srečanju z Ab-rahamom in se ji za neutrudno delo iskreno zahvalili.

Po Veliki noči so se s *krstom* pridružili naši krščanski skupnosti: Slavko Blatnik, Robert Kunej, Ka-rel Božič, Zora Trifunov in Alenka Stamatov. Njim in staršem želimo obilo krščanskih dobrot!

„Eno telo“ pa so po medseboj-

Karel Agrež in Štetka Ferlič po poroki.

Essenški pomožni škof Julius Angerhausen je obiskal slovenske fante v Oberhausnu.

Na romarskem izletu na Hohenrechbergu na Vnebohod letos.

ni ljubezni in zakramentu zakona postali: Alojz Mataln iz Slovenskih Konjic in Milka Trupej iz Kalobja; Slavko Poje iz Kočevja in Amalija Komes iz Donje Voče; Stanislav Funda iz Cerkelj na Gorenjskem in Vera Šobar iz Dolenje vasi pri Ribnici; Jožef Konhajzler iz Loke pri Zidanem mostu in Vera Marija Ostrovršnik iz Boštanja; Franc Garantini in Miroslava Štajdohar iz Dragatuša.

HAMBURG

Zadnjič je bilo objavljeno v „Naši luči“, da je maša v Hamburgu vsako nedeljo — razen zadnje v mesecu — v cerkvi sv. Antona. Pri imenu ceste je bila napaka. Pravilno se glasi: Alsterdorfer Straße 73—75.

BREMEN

Slovenskega župnika v Bremnu odslej kličite po telefonu na številko 0421 — 32 84 10.

SEVERNO PORENJE — VESTFALSKA

Poročili so se: Ludvik Anton Kajba iz Zeč in Olga Ferlič iz Buč; Anton Kobilšek iz Golišča in Stanislava Camloh iz Polan; Mirko Mlakar iz Mojstrane in Marija Butkovič iz Sonte; Karel Agrež iz Zdol in Štefka Ferlič iz Buč. — Novim parom želimo obilo sreče na novo življenjsko pot!

Krščeni so bili:

V Hildenu: Klavdija Vinko, hči

Štefana in Zdenke, roj. Andrlon; Peter Vrščaj, sin Avgusta in Neže, roj. Mikolič; Tomaž Bizjak, sin Alojza in Marije, roj. Korošec; Tomaž Remih, sin Franca in Stanislave, roj. Novak; Branko Petek, sin Ferdinanda in Marjete, roj. Šegula; Boris Kovačič, sin Jožeta in Bernarde, roj. Prizl; Rosvita Bedrač, hči Franca in Slavice, roj. Dominiko; Ksenija Omerzo, hči Antona in Angele, roj. Novak; Tatjana Krofič, hči Alojza in Štefanije, roj. Klemenčič.

V Monheimu: Anita Mrak, hči Adalberta in Ane, roj. Ban.

V Oberhausen-Sterkrade: Tomaž Križanec, sin Vladimira in Martine, roj. Kajzer; Štefan Hozjan, sin Štefana in Ane, roj. Gjura; Klavdija Trantura, hči Franca in Silve, roj. Sagadin.

V Düsseldorfu: Arnold Ban, sin Slavka in Jožefine, roj. Meglič.

V Erkrathu: Marija Magdalena Guček, hči Stanka in Rozalije, roj. Koprivc.

Vsem staršem iskreno čestitamo!

HESSEN

Septembra je začel v Frankfurtu poslovati nov slovenski župni urad za škofijo Limburg, Mainz, Fulda in Würzburg. Vodi ga izseljenski duhovnik Franček Prijatelj. Naslov se glasi: Slovenski župni urad

6000 Frankfurt/Main 70

Textorstr. 75/II

Telefonska številka: 61 02 92

V zadnjih mesecih so bili krščeni naslednji slovenski otroci: pri slovenski maši v Lichu pri Gießenu Suzana Abram, prvorojenka Leopolda in Hermine, roj. Koretič, ter

Biserka Otorepec, tudi prvorojenka Jožefa in Ane Marije, roj. Marguč; v Frankfurtu pri slovenski maši Peter Kostanjevec, sin Lovrenca in Ane, roj. Gruškovec; Matjaž Cestnik, sin Antona in Marije, roj. Toplak, ter Biserka in Suzana Levačič, dvojčici Stanka in Biserke, roj. Srša; Elizabeta Jank, hči Bogomira in Slavke, roj. Tancek.

Zakrament sv. zakona sta si v tem času podelila Viktorija Zvonar iz Št. Vida pri Sevnici in Jože Cencelj iz Orešja pri Sevnici. Bog daj srečo in blagoslov!

POSARJE

V Lebachu, kjer je večja skupina slovenskih družin, sta se konec julija poročila Franc Rahle iz župnije Sv. Venčeslava na Pohorju in Stanislava Kračan, rojena v župniji Šmartno pri Litiji. Želimo jima vso srečo in božje varstvo na skupno pot v življenje!

WÜRTTEMBERG

Esslingen je zopet doživel velik slovenski praznik. Na Telovo, 10. junija, smo imeli slovensko birmo. Cerkev sv. Elizabete se je ob tej priložnosti napolnila do zadnjega kotička. K birmi je šlo 21 otrok. Nanjo so se pripravili v slovenskih šolskih tečajih v Esslingenu, Göppingenu in Unterkochnu. Birmoval je msgr. Ignacij Kunstelj iz Rima ob asistenci dr. Janeza Zdešarja iz Münchna in dr. Franca Felca iz Stuttgarta. Z birmo smo povezali tudi prvo obhajilo petih slovenskih otrok.

Msgr. Ignacij Kunstelj iz Rima biruje slovenske otroke v Nemčiji (Esslingen).

Slovenski otroci, ki so šli na Telovo v Esslingenu k birmi in k prvemu obhajilu.

Slovenska birma v Esslingenu je bila za vse udeležence lepo versko doživetje. Vsem bo ostala v lepem spominu ter jih utrjevala v zavesti, da slovenska zdomska Cerkev živi med njimi in zanje.

Za *württemberško Šmarno goro* smo krstili božjo pot Hohenrechberg na Švabskem. Cerkev stoji na hribčku, visokem 707 m, ki je lepo viden tako iz Filške (Filstal) kot iz Remške (Remstal) doline, katerih glavni mesti sta Göppingen in Schwäbisch Gmünd. Božja pot Hohenrechberg leži ravno v sredini med obema mestoma.

Zakaj smo Hohenrechberg krstili za Šmarno goro? Zato, ker je tako podobna naši pravi Šmarni gori pri Ljubljani: baročna cerkva na hribčku, pred njo košate lipe s klopami, preprosto gostišče in na vse strani lep razgled. Kraj se je našim ljudem hitro priljubil in vabilu na prvo skupno romanje na praznik Vnebohoda, 20. maja, se je odzvalo veliko število naših delavcev in delavk z vseh strani württemberske dežele. Pravzaprav je bil to bolj romarski izlet, da smo se pač nekje bolj po naše srečali. Po skupni maši smo še dolgo sedeli pod košatimi lipami, ki so v nas obujale spomine na toliko slovenskih gričkov z lepimi cerkvami.

Krstov je bilo pa to pot kar za cele litanije:

v *Stuttgartu* Suzana Studen, hči Ivana in Jelene, roj. Sabljak; Aleksander Kljun, sin Stanislava in Da-

nijele, roj. Šuštar; Suzana in Tatjana Jejčič, dvojčki Damijana (organista pri slovenski maši v Stuttgartu) in Sonje, roj. Petrič; Vincencija Arko, hčerka Vinka in Fanke, roj. Jakob; Renata Cveblar, hčerka Franca in Stanislave, roj. Jarkovič; Robert Trateški, sin Marijana in Marte, roj. Grofelnik; Robert Pirc, sin Franca in Ivanke, roj. Lekše; Bloženka Brakič, hčerka Janka in Terezije, roj. Pavlič; spreobrnjenec iz mohamedanstva Ramiza, sedaj Rudolf, Ozmanovič;

v *Bönnigheimu*: Fred Ružič, sin Jožefa in Marjete, roj. Obal; Ervin Dernikovič, sin Ferdinanda in Antonije, roj. Hajnc;

v *Zuffenhausnu*: Aleksander Klopota, sin Štefana in Ane, roj. Baraba;

v *Esslingenu*: Sonja Vuk, hčerka Antona in Veronike; Simon Sitar, sin Ivana in Terezije; Janezek Klasing, sin Ivana in Pavle;

v *Göppingenu*: Manuela Jevšenak, hčerka Karla in Magde;

v *Weilheimu* pod Teckom: Robert Šimec, sin Jožefa in Marije;

v *Wendlingenu*: Johan Andrej Poljanšek, sin Janeza in Hermine.

Vsem družinam naše iskrene čestitke in voščila!

Poročili so se v tem času:

v *Stuttgartu*: Franc Lovšin iz Slatnika pri Ribnici in Viktorija Prpar iz Mirne peči; Branko Miljenko Kalčić iz Karlovca in Antonija Marko iz Pernice pri Mariboru;

v *Sindelfingnu*: Jožef Vida iz Petišovcev in Anka Šenjug iz Oreho-vice; Franc Romih iz Žikarc v Slovenskih goricah in Ana Jovič iz Gornjih Vinjanov;

v *Haubersbronn*u pri Schorndorfu: Viljem Rajbar od Sv. Jurija v Prekmurju in Matilda Mihalič iz Pertoče pri Mariboru;

v *Wendlingenu*: Janez Sever iz Male Pece in Ljudmila Škoda iz Št. Ruperta na Dolenjskem;

v *Esslingenu*: Ludvik Bezljaj iz Ljubljane in Alojzija Zidanšek iz Špitaliča; Franc Kouter iz Beltinec in Darinka Lopert iz Ljubljane; Avgust Štrtak in Kristina Ficko, oba od Sv. Jurija v Prekmurju; Johann Atzinger iz Lindaua in Ivanka Truntič iz Jarenine pri Mariboru; Jožef Lovšin in Ivanka Mihelič, oba iz ribniške fare na Dolenjskem;

iz *Villingena* sta se šla poročiti v Hoče pri Mariboru Edo Gregurič iz Desiniča in Dragica Petovar iz Rogoze pri Mariboru.

Novoporočencem naše tople čestitke!

Zakoncema Stanislavu in Angeli Šimec, ki stanujeta v Weilheimu pod Teckom, je 23. maja letos umrl petletni sinek Stanko. Dobil je vnetje možganske mreine in nobena zdravniška pomoč ga ni mogla več rešiti. Mali Stanko je moral prežgodaj umreti v veliko žalost staršev in vseh, ki so živahnega fantiča poznali. Njegovo truplo so prepekljali v domovino. — Staršem naše iskreno sožalje!

Rojaki! Sedaj, ko je doba letnih dopustov zaključena in ste se, kot upamo, vsi srečno vrnili, nadaljujmo z življenjem v naši *slovenski skupnosti* z udeležbo pri mašah in na družabnih večerih!

Duhovni svétník Tensundern in dr. Janez Zdešar — zastopnika prve in tretje generacije duhovnikov za Slovence v Nemčiji.

BAVARSKA

Ko smo imeli v Münchnu v juniju še *pevsko vajo in debatno uro* z naslovom: Kaj učijo jehovci, ni bilo v juliju in avgustu posebnih prireditev. V septembru se bodo te spet začele.

Krščeni so bili: v Münchnu Uroš Benjamin Iljaž, sin Jožefa in Fride-rike, roj. Fricelj; Alenka Pegan, hčerka Draga Karla in Marije, roj. Dejak; v Ingolstadtu Lilijana Obal, hčerka Franca in Marije, roj. Vrtin; Vilim Bohar, sin Kolomana in Slave, roj. Bobinac; Petra Celec, hčerka Petra in Doroteje, roj. Korošec; Tanja Stojko, hčerka Cirila in Anice, roj. Černigoj; v Rodingu Milenko Vnuk, sin Suzane; v Nürnbergu Biserka Arbeiter, hčerka Tomislava in Ane, roj. Jazbec; Mario Goršič, sin Vlada in Ane, roj. Frkan; Suzana Gerlec, hčerka Anice; Sandi Šket, sin Jožefa in Mire, roj. Boršič. — Otrokom želimo vse dobro v življenju, staršem pa naše čestitke!

Poročili so se: v Münchnu Franc Vogrin iz Velenja in Angela Gaiser iz Juršincev; Jozo Krstić iz Vojniča in Jožefa Kodrič iz Čermožiš; v Ingolstadtu Ivan Lebar iz Doljne Bistrice in Angela Hajdinjak iz Vi-

donce; Štefan Hajdinjak iz Vidoncev in Erika Radašič iz Grada. — Vsem iskreno čestitamo!

Po kratki, hudi bolezni je umrla v Münchnu ga. Lojzka Vodopivec. Zavrtna bolezen je bila že itak zadosten razlog za opešanje. Pa se je tej pridružila še smrt pokojničinega moža, ki smo ga pred kratkim pokopali. Izguba dobrega, mirnega moža je bila zanjo, čeprav je imela močan značaj, prehuda. Ni je mogla prenesti kljub najboljši volji. Duševno trpljenje je pospešilo usodni razvoj bolezni. Spominjali se bomo pokojnice kot mirne, tihe, a nič manj prijazne in odločne žene, ki je živela z vsem srcem za svojo družino. Maše in pogreba se je udeležila velika skupina prijateljev. Hčerkama Mariji in Stanki ob tako težki izgubi naše sožalje!

nizozemska

Obisk škofa dr. Leniča. — V soboto, 8. maja t. l., smo Slovenci v Holandiji imeli visok obisk iz Slovenije. Obiskal nas je ljubljanski pomožni škof dr. Stanko Lenič. V Nieuw Einde smo se zbrali k škofovi maši, med katero je ubrano prepeval naš „Zvon“. V svojem nagovoru nam je g. škof izročil pozdrave slovenske Cerkve ter nas spodbujal k zavestnemu življenju slovenskega kristjana. Po maši so škofa pozdravili naša mladina s šopkom rož, „Zvon“ s slovensko pesmijo in Slovenska folklorna plesna skupina, ki jo vodi g. Slavko Strman, z veselimi rajanjem. V prostem razgovoru je g. škof z vsemi izmenjal kratko besedo. Slovo je bilo preprosto, a prisrčno.

V Heerlenu je umrla blaga mati in žena ga. Terezija Ambrož. Dokler je mogla, se je redno udeleževala naših narodnih in verskih prireditev. Svoje sile je velikodušno posvetila svoji družini. Rojaki in domači prijatelji so jo v lepem številu spremljali na zadnji zemeljski poti. Naj dragi Bog poplača njeno zvestobo! Njenemu soprogu g. Ambrožu in otrokom izrekamo iskreno krščansko sožalje!

G. Slavko Kropivšek iz Lindeheuvela je v začetku julija sklenil

v Ljubljani *zakonsko zvezo* z gđ. Marijo Rebolj. Iskreno čestitamo in želimo vso srečo!

švedska

Krščeni so bili: v Helsingborgu Branko Švab, sin Marjana in Marije, roj. Vogrin; v Göteborgu Biserka Marinka Perovič, hčerka Zenona iz Podgraj in Marije, roj. Vajngerl iz Maribora. — Staršem iskrene čestitke, novokrščencema pa mnogo božje milosti v življenju!

V Celju je 20. maja *preminula* ga. Julijana Bračič v 66. letu starosti. Bitje njenega dobrega srca je za vedno ustavila kap. Zapušča moža g. Jožefa Bračiča in hčerke Mileno, Jožico, Majdo in Bredo. Od teh živita dve, ga. Jožica in ga. Majda, v Landskroni na Švedskem. — Vsem sorodnikom naše globoko sožalje, njej pa naj bo Bog velikodušen plačnik za vse dobro, ki ga je naredila na zemlji!

Red božjih služb:

Drugo nedeljo v septembru (12. 9.) ob 17. uri sv. maša v Göteborgu; od 16. ure naprej priložnost za spoved, ob 16,30 pevska vaja; po maši razgovor v dvorani.

Za tretjo nedeljo (19. 9.) bomo objavili pozneje.

Četrto nedeljo (26. 9.) ob 10. uri sv. maša v Landskroni in ob 18. uri v Malmö. Pred mašo priložnost za spoved.

Prvo nedeljo v oktobru (3. 10.) ob 12,15 sv. maša v cerkvi St. Erik v Stockholmu. Pred mašo priložnost za spoved, po njej razgovor v dvorani.

Verouk: Kakor vsako leto tako tudi letos opozarjamo starše ob začetku šolskega leta na njihovo dolžnost, da prijavijo svoje šoloobvezne otroke na katoliški župniji k verouku.

Ob tej priložnosti naj pripomnimo še to: kadar se selite iz ene župnije v drugo, se odjavite na prvi in prijavite na drugi! Edino tako moremo katoliški duhovniki vedeti za vas.

Za letošnje binkošne praznike smo Slovenci iz Švice priredili *potovanje po Holandiji*. Potovali smo z vlakom na obe strani. V Holandiji smo imeli na razpolago avtobus. Bilo nas je 42.

Najprej smo si ogledali mesto Amsterdam. Vožnja s čolnom po kanalih nas je seznanila z znamenitostmi mesta, ogledali smo si svetovno znani Rijksmuseum, tovarno izdelovanja diamantov in druge zanimivosti.

Naslednji dan nas je avtobus peljal vzdolž severno-holandskega kanala. Najprej v Volendam in nato v Marke. Na povratku smo si ogledali tipično farmo sira, tovarno holandskih cokelj, tovarno keramike itd.

Sezona tulipanov je bila že za nami, zato smo si ogledali enega izmed nešteti velikih cvetličnjakov vrtnic. Po ogledu mesta Den Haag in parlamenta smo videli še Holandijo v miniaturo.

Polni lepih spominov na narodno nošo v Volendamu in Markah, na prostrana polja, kjer se je paslo na stotine govedi, konj in ovac, mlina na veter, ki pa so še samo narodni spomeniki, na mesta, ki smo si jih ogledali, in na življenje teh ljudi smo se z pesmijo veselo vračali domov, na svoja mesta v Švico.

Letošnje *slovensko romanje v Einsiedeln* se je vršilo 26. in 27. junija.

Najprej smo imeli v soboto zvečer mašo v študentovski kapeli samostana, ki jo je daroval slovenski kapucin prof. p. Bernard Jauk, po večerji pa v dvorani Rokodelskega doma koncert, ki ga nam je priredila Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice. Nastopajoče je nekoliko presenetilo, da so bili udeleženci — bilo jih je nad dvesto — razporejeni ob mizah, na mizah pa so bile steklenice vina in piva. P. Fidelis je nastopajočim pojasnil, da se v Švici vrše vse prireditve na tak način.

Predsednik Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice dr. Kazimir Humar je prireditve odprl s pozdravnimi besedami in pojasnil namen gostovanja. P. Fidelis pa so je zahvalil nastopajočim in vsem

navzočim. Nato so fantje ansambla Mi-Ni-Pe skupaj s pevcem Nartkom ustvarili z nekaj poskočnimi točkami veselo razpoloženje. Sledil je nastop mešanega zbora „Lojze Bratuž“, ki je pod vodstvom prof. Stanka Jericija dovršeno zapel osem pesmi. Igravci gledališke skupine prosvetnega društva „Štandrez“ so igrali Čehovo burko „Medved“. Občinstvu je bila igra zelo všeč. Po igri so nastopili „Fantje izpod Grmade“, ki so občuteno zapeli sedem pesmi.

Po prireditvi v dvorani se je družabni večer nadaljeval v prostorni sobi hotela Klostersgarten. Ni manjkalo zabave in petja. Ura je bila že precej čez polnoč, ko je zavaladala tišina v hotelu.

Naslednji dan, v nedeljo, 27. junija, je bil posvečen predvsem srečanju slovenskih rojakov z Marijo v njenem svetišču. Škofov vikar iz mesta Chur dr. Lojze Šuštar je daroval mašo ob somaševanju štirih slovenskih duhovnikov. Podelil je zakrament sv. birme trem slovenskim deklicam in imel lepo pridigo. Pevci zbora „Lojze Bratuž“ so izredno doživeto peli odlomke iz maše skladatelja Kovača.

Popoldne ob treh so bile v Marijini kapeli pete litanije z odpevi in zahvalna pesem.

Našim rojakom iz Goriške smo hvaležni za lepo uspeli koncert in petje med mašo, za njihovo prijetno družbo in jim kličemo: Še na svidenje v Švici!

V lepem številu smo se zbrali 24. julija na Brezjah. Ob 11. uri je imel škof dr. Stanko Lenič mašo. Z njim sta somaševala p. Gabrijel Recek in p. Fidelis. Škof Lenič je izrazil željo, da bi v bodoče taka srečanja na Brezjah zajela vse rojake, zaposlene v tujini.

NOVI RED SV. MAŠ:

Amriswil: na 1. in 3. nedelo ob 10. uri popoldne v kripti farne cerkve.

Zürich: na 1. in 3. nedeljo ob 4. uri popoldne v Guthirt na NordstraBe.

Solothurn: na 2. nedeljo ob 10. uri dopoldne v cerkvi sv. Jožefa na BaslerstraBe.

Olten: na 2. nedeljo ob 4. uri popoldne v kapucinski cerkvi.

Rapperswil: na 4. nedeljo ob 4. uri popoldne v kapucinski cerkvi.

Luzern: na 4. nedeljo ob 6. uri zvečer v cerkvi sv. Petra (Petruskirche).

Bern: na 5. nedeljo ob 5. uri popoldne v kripti cerkve Bruder Klaus na SegantinistraBe.

Sobotne večerne maše bodo ne na 1., 2., 3., 4. soboto v mesecu, ampak na soboto pred 1., 2., 3., 4. nedeljo v mesecu.

Basel: v soboto pred 2. nedeljo ob 7. uri zvečer v stranski kapeli cerkve sv. Antona (Antoniuskirche), KannenfeldstraBe 35.

Appenzell: v soboto pred 3. nedeljo ob 17.30 v Marijini cerkvi, Frauenkloster, blizu železniške postaje.

Winterthur: v soboto pred 4. nedeljo ob 18.30 v cerkvi sv. Petra in Pavla, v bližini Sulzer-nebotičnika, na nasprotni strani železniške postaje.

Po krstu so postali božji otroci: v *Zürichu* Marjeta Štunf, hči Martina in Ane, roj. Struna; Leopold Bogdan Stadelmann, sin Roberta in Andreje, roj. Kocjan; Peter Vrhovec, sin Franca in Magdalene, roj. Dežman; Tomaž Grah, sin Alojza in Štefanije, roj. Benko; v *Winterthuru*: Danijel Ipavec, sin Pavla in Katarine, roj. Černul; Erik Bernik, sin Ivana in Štefanije, roj. Skvarč; Branko Smernič, sin Branka in Katarine, roj. Mitar; v *Appenzellu*: David Polanec, sin Marije; v *Baslu*: Danijela Godec, hči Ane; v *Amriswilu*: Aleksandra Frelj, hči Jožefa in Dragice, roj. Trusnovc; v *Poljanah* nad Škofjo Loko: Irena Janžekovič, hči Martina in Pavle, roj. Prostor. — Vsem krščencem in njih staršem vse dobro in iskreno čestitamo!

Poročili so se: v *Zürichu* Lucijan Ferfolja iz Mirna pri Gorici in Jožefa Zajc iz Krke na Dolenjskem; v *Bazlu* Frida Uršič od Sv. Benedikta v Slov. goricah in Juan Aldecoa iz Villaro v Španiji. — Želimo jim vso srečo v zakonu!

Sporočilo bravcem „Naše luči“

Ker so to pot poročila o življenju Slovencev po raznih krajih Zahodne Evrope tako narasla, je bilo treba ostalo vsebino zelo skrajšati in marsikaj izpustiti.

Upamo, da bo lahko prišel ves ta material na vrsto prihodnji mesec.

Uredništvo

novice od doma

AJDOVŠČINA — Sadno podjetje „Fructal-Alko“ je močno povečalo svojo proizvodno zmogljivost. Odprli so novo proizvodno dvorano za avtomatsko predelavo sadja in kašastih sokov ter štirinadstropno klet za čuvanje sokov. V novih obratih bodo lahko predelali 5.000 kg sadja na uro, v cisternah v kleti bodo lahko hranili 1.500 ton sadnega soka.

APAČE — Ptujsko trgovsko podjetje „Les“ ima v Apačah žago in skladišče. Konec julija je izbruhnil požar, ki je uničil kotlarno in okrog 120 kubičnih metrov lesa. Škoda znaša nad 200.000 dinarjev. Slovenskim gasivcem so prišli na pomoč tudi tri gasilne enote iz avstrijske Radgone.

BOHINJ — Tudi letos je bohinjsko turistično društvo priredilo „kmečko ohcet“, ki je privabila veliko ljudi. Različnost narodnih noš zanima predvsem tujce, ki vneto pritiskajo na fotografske aparate. „Ohcet“ je bila najprej pred mati-čarjem, nato pa v cerkvi sv. Janeza ob jezeru.

BREŽICE — Zaradi del za elektrifikacijo proge Dobova—Zagreb je zagrebška železniška direkcija zavrla tovarni promet, kar je privedlo do velikih zastojev. Na progi med Sežano in Brežicami je obstalo kar 35 vlakov z 2.000 vagoni. Najbolj je bila zatrpata tovarna postaja v Zalogu, kjer je čakalo 17 vlakov. Zastajanje je povzročalo dnevno škodo v vrednosti 350 do 450 tisoč dinarjev. V tem znesku pa ni všteta škoda, ki jo trpi gospodarstvo. Zagreb je obljubil, da bo do konca julija tovarni promet spet normalen.

ČRNI VRH nad IDRIJO — Avtoturistično podjetje „Slavnik“ iz Koprja je zgradilo nov hotel, ki ima

Z izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bravci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe! — Op. ured.

kaj pravijo doma in po svetu

RESNICA O DOGAJANJU
MED ZADNJO VOJNO

družina

„DRUŽINA“ izhaja dvakrat na mesec. Izvod stane 50 par. letna naročnina 12 Ndin. za inozemstvo

Nekateri naši marksisti so že večkrat zahtevali, naj naša Cerkev kritično presodi svojo polpreteklost in javno obsodi napake, ki jih je zagrešila.

Z druge strani se slišijo zahteve mnogih mladih, tudi mladih kristjanov, naj se jim že enkrat pove „vsa resnica“ o naši polpreteklosti; ne samo tista „uradna“ o napakah Cerkve, ampak tudi druga plat, tudi razlogi, ki so do tega privedli. Zlasti hočejo, da se „demitizira“ informiranje o zadnji vojni in času po njej.

A slovenska Cerkev se najbrž ne bo tako kmalu odločila, da bi spregovorila o tem.

Cerkve, bolje rečeno: ljudje, ki so člani Cerkve, nimajo nobene predprave; tudi te ne, da bi sami sodili sebi, ampak morajo ponižno in vdano čakati, kakšno sodbo jim bo pisala zgodovina.

Sploh si nihče ne piše zgodovine sam. Zgodovina se ne piše v črno-beli tehniki. Tudi zgodovina Cerkve na Slovenskem ne. In tudi ne zgodovina družbenega konteksta, v katerem je Cerkev morala delovati. Svetloba in senca sta bili močno razdeljeni — na vse strani. Naša preteklost je naravnost mučna — spet pa na vseh straneh.

Družina, Ljubljana, 4. jul. 1971, str. 1.

ZA VSE ENAKO

„Delo“ je 11. 7. 1971 priobčilo pojasnilo Gojka Staniča, sekretarja univerzitetnega komiteja ZKS, o vprašanju, ali verniki lahko postanejo člani Zveze komunistov. Ne vemo, koliko je Gojko Stanič podal svoje osebno in koliko uradno mnenje. Vsekakor čutimo dolžnost, da tudi mi povemo svoje stališče.

Mnenje Gojka Staniča bi povzeli takole:

1. ZK misli, da ni monopolna organizacija in da so tudi znotraj nje avantgardne sile.
2. Zato nikoli ni postavljala avantgardne fronte na liniji teistov in ateistov.
3. V SZDL in drugih množičnih organizacijah se lahko tudi verniki udeležujejo za skupne družbene cilje.
4. V ZK pa je lahko sprejet le tisti, ki združuje v sebi marksistično teorijo z revolucionarno prakso, ker je marksizem (edini!) „znanstveni pogled na svet“.
5. Zato je ZK kot (predvsem politična) organizacija avantgarde svetovnonazorsko opredeljena in verniki vanjo ne morejo biti sprejeti.

Ta odgovor nas ne zadovoljuje.

Najprej danes zveni pomalem že kar smešno tista samozavestna trditev, da je dialektični materializem edini znanstveni pogled na svet. O tem

je bilo prelitega že veliko črnila in ni potrebno, da bi pojasnjevali že tolikokrat pojasnjene stvari.

Še bolj nesprejemljiva je tiha predpostavka, da lahko ta ali oni politični forum odloča, kateri svetovni nazor je „znanstven“. To nam je tako tuje, da se po pravici vprašujemo, ali si je že kdaj kakšna oblast lastila razsodništvo v tej zadevi. Zgodovina odgovarja, da je takih primerov sicer bilo — pred stoletji; a s tem so bile popisane najbolj črne strani naše zgodovine — od verskih vojn, inkvizicije, državnih religij do klerikalizma vseh barv.

Lahko je kdo še tako tolerant, toda vsaka politično organizirana svetovnonazorska sila bo nevede in nehote čutila skušnjavo, da bi „podprla edini znanstveni nazor“ — in tako nastane državna religija in družbeno razločevanje. Ni nujno, da to razločevanje zavzame takoj alarmantne razsežnosti. Za pravi, humani socializem so neznosne tudi recimo „majhne“ podrejenosti kristjanov — na RTV, v dnevnem časopisu, v šolstvu itd.

Taka podrejenost je tudi tista, ki jo sam Gojko Stanič potihem dopušča. Po njegovem bi smeli ljudje enega svetovnega nazora ustanavljati svojo politično organizacijo, vsi drugi pa naj bi politično delovali v breznazorski SZDL in jim ni dana možnost, da bi se organizirali po nazorski pripadnosti.

Neskončno daleč smo od želje, naj bi se politična dejavnost (pod čimer razumemo graditev bolj človeške družbe) odvijala po svetovnonazorsko ločenih političnih formacijah. Prav zato imamo vso pravico pričakovati, da bo to veljalo za vse enako. Graditev boljše družbe je skrb nas vseh in vsi moramo za to delati skupno, ne da bi se pri tem ločevali po svetovnonazorskih prepričanjih.

Družina, Ljubljana, 1. avg. 1971, str. 1.

KAJ SE SKRIVA ZA
ČLANKI „DRUŽINE“

DELO

SIKULJANA, PETEK, 9. AVG. 1971

Sekretariat CK ZKS je razpravljal (na seji 30. julija, op. NL) o vsebini nekaterih sestavkov, objavljenih v verskem listu „Družina“. V zadnjih številkah tega lista so bili namreč objavljeni krajši uvodni zapisi, za katere je značilno, da vsebujejo tudi politična stališča in težijo k oblikovanju politične platforme slovenske katoliške cerkve v sedanjem trenutku. Ne gre za polemiko z nekaterimi stališči, ki so teoretične vrste in glede katerih je naloga marksističnih publicistov, da se z njimi konfrontirajo.

Gre za stališča, ki so povsem praktično politične narave in mimo katerih Zveza komunistov kot idejno politična organizacija in usmerjevalna sila ne more. Zlasti to velja za stališča v sestavku „Za vse enako“ („Družina“, 1. avgusta 1971). V tem sestavku avtorji praktično spodbujajo k temu, da je mogoče doseči politično enakopravnost religioznih ljudi pri nas samo na ta način, če bi se ti lahko politično organizirali po nazorski pripadnosti oz. če se Zveza komunistov odreče svetovnonazorskemu kriteriju za članstvo v njej. Stojijo na stališču, da so možnosti za politično udejstvovanje religioznih ljudi v SZDL neustrezne in nezadostne. Ker pa sta status in vloga Zveze komunistov nedvomno v naši družbi zgodovinsko in ustavno določena in o tem ne more biti nikakršnega dialoga, teh stališč „Družine“ ni mogoče razumeti drugače kot hoteni ali nehoteni apel k izgraditvi posebne katoliške politične organizacije, se pravi politične organizacije na verski osnovi in s tem k obnavljanju klerikalizma, ki je med NOB peljal na pot narodne izdaje. Zato sekretariat CK ZKS ocenjuje ta stališča in spodbude ne samo kot politično neustrezne ter v nasprotju z duhom našega družbenega in političnega sistema, marveč so tudi protustavne in nezakonite.

Delo, Ljubljana, 21. jul. 1971, str. 2.

72 ležišč in 250 sedežev v restavraciji. Hotel je veljal 14 milijonov dinarjev.

DOMŽALE — Ker voznik avtobusa s prikolico ni upošteval „Stop“-znaka, ko je peljal čez kamniško progo pri Rodici, je prišlo do trčenja s tovornim vlakom. Lokomotiva je zadela prikolico in potegnila ves avtobus za seboj, dokler se po 35 metrih ni iztirila. V nesreči je bilo od 50 potnikov 13 ranjenih.

DRAVOGRAD — Iz krajev dravogradske občine je v tujini začasno ali stalno zaposlenih po zadnjih podatkih 167 občanov. Največ jih dela v Zahodni Nemčiji za tuja podjetja ali za Monter, ki poslovno sodeluje z več zahodnonemškimi firmami. Mnogo ljudi iz dravogradske občine dela tudi v sosednji Avstriji in se dnevno ali tedensko vračajo domov. Po letošnjem štetju ima dravogradska občina 7600 prebivalcev.

IDRIJA — V Idriji so slovesno proslavili 70-letnico prve slovenske realke. Od približno 100 še živečih realcev, ki so raztreseni po vsej Evropi, se je proslave udeležilo 70 nekdanjih dijakov. Na posebnem koncertu so nastopili pevci ljubljanske Opere.

KOČEVJE — Cestni sklad republike Slovenije je začel s popravilanjem ceste iz Kočevja do Broda na Kolpi. Letos bodo uredili 6 km ceste, ki bo 8 m široka, odstranili bodo nevarne ovinke in prehude strmine. Naslednjih 18 km ceste bodo popravili v letih 1972 in 1973. S tem bo dobila Ljubljana novo cestno zvezo do morja skozi lase kočevske gozdove.

KOPER — Tri dni so z letalom uničevali legla mrčesa na Koprskem. Najbolj nadležni so komarji, ki jih je na Koprskem kar 17 vrst. Mariborski zavod za desinfekcijo je pri švicarski tovarni „Ciba“ kupil posebno škropivo za uničenje mrčesa. Občina je namenila za zatiranje mrčesa 270.000 dinarjev. Škropiljenje bodo letos še vsaj štirikrat ponovili.

KOPER — V prvem polletju letos so v koprski luki pretovorili

1,097.502 toni blaga, kar je le za dva odstotka več kot lani v istem obdobju. Ker je železnica omejila prevoz nafte, je promet z nafto padel za 15 odstotkov. Prav tako je padlo pretovarjanje južnega sadja za 22 odstotkov, ker Izrael izvažajo preko zapadnih luk.

KRANJ — Ker so sredi julija izplačali v kranjski „Savi“ za 20 odstotkov nižje plače kakor v juniju, so delavci stavkali in izjavili, da ne soglašajo s tem, da se jim osebni dohodki zmanjšujejo, če se hkrati življenjski stroški zvišujejo.

KRANJ — Ker ni žičnica na Kravcu ustrezala vsem tehničnim zahtevam republiškega zakona o žičnicah, so jo sredi maja ukinili. V 13 letih je žičnica brez nezdod potegnila na Kravcu 1,350.000 izletnikov. Ob koncu žičnice je nastal športni center in mnoge počitniške hišice, v kar je bilo vložena več kot 15 milijonov dinarjev. Brez žičnice je Kravec mrtev, kar je pokazalo letošnje poletje.

KRANJ — Člani III. alpinistične odprave v Hindukuš so se vrnili v domovino. V Kranju so jim pripravili prirčen sprejem. Načrt odprave je povsem uspel, saj so naši alpinisti osvojili 7400 m visoki vrh Istori-Nal, žal pa je med povratkom v domovino prav osvajavec vrha Zvone Kofler v prometni nesreči izgubil življenje.

KRANJSKA GORA — Na Korenskem sedlu so prenovili obmejni prehod tako, da namesto dveh pasov vodijo čez mejo štirje. Korensko sedlo je na Gorenjskem najbolj rabljen mejni prehod. Lani je šlo čezenj več kot 4 milijone potnikov. V sezoni prestopi mejo tudi do 30.000 potnikov na dan. Večkrat so se nabirale dolge kolone ob meji. Preureditev je stala okrog milijon dinarjev.

KRIŽE—GOLNIK — Tukajšnja bolnišnica za zdravljenje tuberkuloze slavi letos 50 let delovanja. Bolnišnica je bila prva te vrste v Sloveniji. Do konca druge svetovne vojne so jo vodile redovnice.

LJUBLJANA — Na voljo so spet nekateri podatki iz ljudskega štet-

JUGOSLOVANSKA PODJETJA ZASLUŽIJO PO DELAVCIH V NEMČIJI TUDI DO 100% NJIHOVE PLAČE

Ni prav, da pošiljajo nekatera jugoslovanska podjetja na zaposlitev v Zahodno Nemčijo cele skupine naših delavcev, ki dobivajo plačo od matičnih podjetij v Jugoslaviji sicer v markah in jim teče tudi socialno zavarovanje doma, podjetje, ki jih je poslalo v Nemčijo, pa dobiva v nekaterih primerih od nemške tvrdke tudi do 100 odstotkov večje prejemke za posameznega delavca.

Ko naši delavci to zvedo, skušajo takšne pogodbe prekiniti in se zaposliti direktno pri tvrdki v Nemčiji, kjer so zaposleni, kar pa jim je onemogočeno s pogodbo, ki so jo sklenili z jugoslovanskim podjetjem.

Delo, Ljubljana, 4. avg. 1971, str. 6.

OBTOŽBA IN GROŽNJE

Sekretariat CK Zveze komunistov Slovenije je nenadoma odkril, da objavlja verski list „Družina“ sestavke, ki vsebujejo tudi politična stališča in težijo k oblikovanju politične platforme slovenske katoliške Cerkve v sedanjem trenutku. Zlasti velja to za stališča v sestavku „Za vse enako“ (Družina, 1. 8. 1971).

Pozorno smo prebrali omenjene vrstice (iz „Družine“, oz. NT) in kot pristaši svobode mišljenja, izražanja in združevanja ne moremo drugega kot dati „Družini“ prav. „Družina“ ne zahteva kakih privilegijev za državljane s krščanskim svetovnim nazorom, marveč le enakopravnost.

Kaj malo human je tak socializem, čigar voditelji že bijejo plat zvona, komaj nekdo spomni na potrebo dejanske enakopravnosti v družbi. In ko jim zmanjka argumentov, se zatečejo k trditvi, da so stališča „Družine“ protiustavna in nezakonita. Z drugo besedo: „Molčite, drugače bomo spravili na vas državni aparat z njegovimi policijskimi ukrepi.“

Katoliški glas, Gorica—Trst, 5. avg. 1971, str. 2.

ZAPLENJEN LETAK

Na trideseto obletnico Osvobodilne fronte je skupina osemnajstih studentov (v Ljubljani) razdeljevala letake, ki jih je policija zaplenila, državno tožilstvo pa je zaplenbo letaka potrdilo zaradi „protisocialistične“ vsebine.

V letaku je bilo med drugim rečeno: „Medtem ko si rdeči buržuji gradijo razkošne vile z bazeni in vikendi na Tirolskem in v Švici, si je 16.000 fakultetno izobraženih Slovencev moralo poiskati službo v inozemstvu: le tako si lahko kupijo stanovanja in opravljajo delo, za katerega so študirali. Medtem ko naši bogataši upravljajo milijone na jadranih po Sredozemlju in letovanjih po Azurni obali, ima milijon delavcev manjšo plačo kot 80.000 dinarjev. Medtem ko si naša buržuazija z družbenimi sredstvi gradi barvno televizijo, si morajo delovni ljudje z darovi in prispevki graditi bolnišnice, šole in otroške vrtce. Ne dovolimo, da iz priseljevanja jugoslovanskih delavcev z juga naredimo „jugoslovansko črnsko vprašanje“.“

Za državno tožilstvo so bile te trditve neresnične in razburilive, ker bi utegnile resno vznemiriti ljudi, s čimer bi bil ogrožen tudi javni red in mir v Ljubljani. Namen vseh teh trditev da je bil, vzeti ugled osebam, ki zasedajo vodilne položaje na družbeno političnem in gospodarskem področju. Želel se je ustvariti videz, da so javni funkcionarji ljudje, ki se brigajo le za svoje lastno ugodje. Zato je državno tožilstvo smatralo za upravičeno, da v smislu člena 19 in 20 zakona o tisku letak začasno prepove razširjati.

V študentskem listu „Tribuna“, izredna številka maj 1971, tudi zvemo, da „Tribuna“ 40 dni ni mogla iziti, a ne po krivdi uredništva. V tiskarnah, kjer bi morali tiskati „Tribuno“, so si izmišljevali najbolj različne izgovore.

Pokvarili da so se stroji, tiskarji da so zboleli ali pa bili poslani na orožne vaje.

„Še bomo šli na cesto,“ stoji zapisano v tem listu. „Pokazati moramo tej družbi (tj. tistim, ki jo vodijo), da nam ni vseeno, kaj z nami počenajajo. Nadaljevati moramo s političnim pritiskom. Življenjska raven na eni strani neprenehoma pada, na drugi strani je pa bogatenje vse večje, plače astronomske. Zahtevamo zato odstop tistih, ki niso bili sposobni izpeljati zadnje reforme. Zahtevamo socialno enakost, pravico šolanja za vse sloje, pravico in možnost kulture za vse.“

Katoliški glas, Gorica—Trst, 17. jun. 1971, str. 1.

POLOŽAJ NI ROŽNAT

7. julija je predsednik Tito obiskal Celje, kjer je v razgovoru povedal več zanimivih misli, ki razkrivajo sedanji delikatni notranji položaj, v katerem se Jugoslavija nahaja.

Tako je Tito dejal, da ga najbolj prizadene, ko je priča razpihovanju nacionalnega sovraštva.

Preveč se tudi kritizira, kar pride potem prav sovražnikom socialističnega sistema.

Vznemirja ga ugotovitev, da je na eni strani precej neupravičenega bogatenja, medtem ko drugi zelo težko živijo.

Veliko delavcev je v tujini. Šli so tja, ker doma niso bili dovolj nagrajeni. Vse to se sedaj maščuje.

Zveza komunistov je odpovedala tudi glede mladine. Ni se ji znala posvetiti. Posledice utegnejo biti hude.

Jugoslovanske zadolžitve v tujini so dvakrat večje od jugoslovanskega izvoza. Še vedno se vseprek uvaža. Dolgo se to ne bo dalo vzdržati.

V tujini se danes govori in piše, da je Jugoslavija pred razsulo. Celo tako pišejo časopisi, da, dokler živi Tito, bo še nekako šlo, potem bo pa vse razpadlo. Tito na to odgovarja: „Presneto klavrno bi bilo vse skupaj, če bi vse zaviselo od enega samega človeka.“

Tito je pograjal tudi tisk, radio in televizijo. Vsa ta sredstva javnega obveščanja posvečajo veliko večjo pozornost temu, kar je slabega v družbi, kot temu, kar je dobrega. Proti temu negativnemu pretiravanju je odločen najostreje nastopiti. Če kdo iz Zveze komunistov s tem ne soglaša, naj izstopi, ker bo drugače Zveza izgubila vse zaupanje ljudi.

Katoliški glas, Gorica—Trst, 15. jul. 1971, str. 1.

NISO POKAZALI RESNICE

Pred tedni je bil predsednik Deželnega šolskega sveta za Koroško na uradnem obisku v Sloveniji. Slovenska šolska oblast mu je pokazala uređitev manjšinskega šolstva v Sloveniji, italijanskega na Koprskem in dvojezičnega (za Slovence in Madžare) na Prekmurskem. Kot smo zvedeli, so se koroški gostje dodobra seznanili z vsemi problemi, ki so povezani z manjšinskim šolstvom. Spoznali so dobre in senčne strani.

Zadnji teden je vrnil obisk prosvetni minister SRS dr. Vladimir Bračič. Organizatorji tega obiska so se izredno potrudili, da bi pokazali slovenskemu prosvetnemu ministru in njegovima spremljevalcema kar se da sončno sliko dvojezičnega šolstva na južnem Koroškem. Ta trud je bil celo tako izrazit, da so pokazali ministru samo eno šolo, namreč pri Božjem grobu, o kateri itak vsi vemo, da spada med „vzorne“.

Tu se nam zdaj vsiljuje vprašanje, zakaj si zdaj tako prizadevajo, da bi bilo vse v najlepšem redu. Ni nam jasno, kako je moglo priti do dosti čudnih ministrovih izjav (brali smo jih v uradnem komuniqueju). Vsiljuje se nam še vprašanje, ali je bil ta komunique dogovorjen, ali pa so ga časniki deželne vlade skuhalo po svoje.

ja. V 51 mestih živi v Sloveniji 589.518 prebivavcev, to je 34,2%. V desetih letih se je mestno prebivavstvo povečalo za 124.184 občanov. Med podeželskim prebivavstvom jih je 396.000 kmečkega stanu, skoraj dve tretjini sta pa delavskega stanu. Slovenija je razdeljena na 60 občin. Deset občin je brez mestnega naselja in sicer: Cerknica, Dravograd, Sv. Lenart v Slov. gorah, Logatec, Mozirje, Radlje ob Dravi, Ribnica, Št. Jurij pri Celju, Šmarje pri Jelšah in Trebnje. Slovenija ima 28 naselij, ki so brez prebivavcev, od teh 22 na Kočevskem. 87 naselij ima manj kot 10 prebivavcev. 2.600 naselij ima manj kot 100 prebivavcev.

LJUBLJANA — Zvezni zavod za statistiko poroča, da je na delu v tujini 671.908 delavcev iz Jugoslavije. V tem številu niso všteti delavci, ki delajo zunaj preko svojih podjetij. Iz Slovenije je zaposlenih v tujini 48.086 delavcev, iz Hravske pa skoraj 225.000. Številke seveda ne dajejo resnične slike, ker je dosti ljudi odšlo na začasno delo v tujino mimo uradnih oblasti.

LJUBLJANA — Znano je, da so slovenski škofje večkrat zaprosili, da jim država dovoli zidanje novih cerkva; da se izpraznijo župnišča, ki so še vedno zasedena po necerkvenih strankah; da se preneha s protiučnim ravnanjem, ki diskriminira študente verskih in teoloških šol pri služenju vojaškega roka in socialnem zavarovanju. Sredi julija je klical predsednik verske komisije pri slovenski vladi škofe na razgovor o teh vprašanjih.

LJUBLJANA — Letošnje univerzitetno leto so na filozofski fakulteti v Ljubljani viharno zaključili. Študentje so fakulteto zasedli in jo imeli zasedeno celih osem dni. S tem so hoteli izraziti nezadovoljstvo, ker oblasti premalo upoštevajo želje in potrebe po novih zgradbah in inštitutih, brez katerih resno delo na univerzi ni mogoče. Ob izpraznitvi so zagotavljali, da bo študentovsko gibanje v jeseni dobilo nov zamah in polet.

LJUBLJANA — Doslej je imela Slovenija direktne telefonske zveze samo z Avstrijo in Italijo; ves ostali

NAS TEDNIK

promet pa je potekal po centralah v Zagrebu in Beogradu. Konec julija je bilo vključenih v promet 12 direktnih telefonskih vodov med Ljubljano in Münchnom, po katerih bo odslej tekel telefonski promet med Slovenijo in ZR Nemčijo. Kako potrebna je bila ta vmesna rešitev, dokler ne bo zgrajena avtomatska telefonska centrala (1974), pove število lani odpovedanih telefonskih pogovorov zaradi predolgega čakanja: malo jih je okrog 60.000.

LJUBLJANA — V novi beograjski vladi, v kateri je dosedanji predsednik skupščine Bosne in Hercegovine Džemal Bijedić zamenjal Slovenca Ribičiča, so trije Slovenci in sicer Ljubljčan Janko Smole, ki je bil že v stari vladi finančni minister, Mariborčan Boris Šnuderl in dr. Anton Vratuša iz Dolnjih Slaveč na Goriškem, Prekmurje.

LJUBLJANA — Po podatkih, ki jih je dala Narodna banka, je neblagovni devizni dotok letos v prvem polletju znašal nad 452 milijonov dolarjev, to je za 128 milijonov več kakor lani v istem času. Od tega je bilo 277,5 milijona dolarjev prihrankov delavcev, ki so na sezonskem delu zunaj. Turizem je bil s 104 milijoni šele na drugem mestu.

LJUBLJANA — „Slovenijales“ je priredila v Moskvi enotedensko razstavo športnih izdelkov. Razstavljale so tovarne „Elan“, „Alpina“ iz Žirov, radovljiška „Almira“, kranjska „Planika“ in „Induplati“ iz Jarš. Razstavljali so smuči, telovadno orodje, čolne, športne pletenine, športno obutev in šotore za napravami za taborjenje.

LJUBLJANA — Delavski svet ljubljanske železniške direkcije je sporočil javnosti, da bodo takoj ustavili dela za modernizacijo proge Zidani most—Št. Ilj ter izgraditev proge Koper—Divača. Do tega koraka jih je prisililo dejstvo, ker Republiški sklad ni dal obljubljenega denarja v višini 180 milijonov. Dela bi morala biti končana do leta 1973 in bi stala malo manj kot 750 milijonov dinarjev.

LJUBLJANA — 2. julija je ljubljanski nadškof pokopal na Žalah dr. Leonida Pitamica. Pitamic se je

Koroški Slovenci nikakor ne moremo mimo dejstva, da je bil ta uradni komunike — če je povedal resnico — ponoven silen udarec za nas. Kajti določeni krogi, ki črpajo svojo miselnost še vedno iz časov „Deutschland, Deutschland über alles“, nam bodo zabrusili v obraz že staro ugotovitev: Hujškači in nezadovoljneži ste vi, koroški Slovenci, ki imate itak že več, kot vam gre. Celo uradna Slovenija se strinja z deželno politiko do Slovencev, vam pa je še vsega premalo.

Če so bile ministrove izjave res take, kot smo brali, potem je na žalost nasedel genialni lokavosti. Pokazali so mu Potemkinove vasi, videl je čudovite fasade, a v notranjost ni smel pogledati, kajti bilo je treba hiteti naprej, k drugemu obisku.

In vse to se dogaja v imenu tako imenovanega „dobrega sosledstva“. Pretrpeli škodo pa smo spet mi, koroški Slovenci, z nami pa ves slovenski narod.

Naš tednik, Celovec, 15. jul. 1971, str. 1.

ODPRTO PISMO

Spoštovani gospod minister dr. Vladimir Bračič!

Prejšnji teden ste bili na Koroškem. Prepričani smo bili, da boste obravnavali vsa odprta vprašanja, ki so vam gotovo dobro znana. Tem bolj smo bili razočarani, ko smo brali uradni komunike v treh koroških dnevnikih v petek, 9. julija. Še bolj porazno je bilo, kar ste menda izjavili po pisanju koroškega deželnega tiskovnega urada:

„Čuti se, da želijo odgovorni koroške deželne vlade odkrito dobre sosedske odnose. Življenje v tem prostoru poteka tako, kot želijo ljudje, da bi živeli srečno in zadovoljno.“

Spoštovani gospod minister, koroški Slovenci čutimo iz dneva v dan pomanjkanje odkrite želje naših deželnih oblasti po resnično dobrih sosedskih odnosih. Upali smo, da je lanski 10. oktober izučil vse, tudi tiste, ki so še vedno verovali v spremembo uradnega odnosa do nas, koroških Slovencev. Mnogo je še drugih stvari, ki bijejo v oči vsakogar, a mislimo, da jih tu ni treba podrobneje nakazovati. Koroški Slovenci nikakor ne živimo srečno in zadovoljno, ker nam oblast do zdaj ni izpolnila niti tega, kar je najnujnejša osnova enakopravnosti. Doslej nam niso izpolnili niti enega določila člena 7 državne pogodbe v celoti. Med nami delujejo organizacije, katerih cilj je „dokončna rešitev“ slovenskega vprašanja na Koroškem. Heimatdienst je v lanski oktobrski številki zahteval iztrebljenje koroških Slovencev. Oblasti doslej niso ukrenile proti njemu prav ničesar. Letošnje ljudsko štetje je prav tako pokazalo, da o enakopravnosti, srečnem in zadovoljnim življenju vaših slovenskih bratov na Koroškem res ne more biti govora.

Z uradnim spremstvom koroških šolskih oblasti ste obiskali Državno gimnazijo za Slovence ter osnovno šolo pri Božjem grobu. V tej šoli je prijavljenih od 96 otrok 78 za dvojezični pouk. Vemo, da je to ena redkih šol na južnem Koroškem, kjer skrbi ravnatelj za dosledno izvedbo šolskih pravil.

Vprašamo pa se, ali je Božji grob edina dvojezična šola na Koroškem. Vemo, da je ta šola „paradni primer“, izložbeno okno. Toda, zakaj vam naše šolske oblasti niso pokazale nasprotnih primerov, npr. velikovške ali tinske šole? V teh dveh krajih — lahko jih vam imenujemo še več, ogromno število jih je — pritiskajo „domovini zvesti“ krogi s tako okrutno silo na slovenske starše, da se kratkoma ne upajo prijaviti otrok za dvojezični pouk. Tisti pa, ki jih kljub temu prijavijo, postanejo predmet ojačenega pritiska in zasramovanja. Kadar hočejo pokazati naše oblasti svojo „toleranco“ in vse drugo, kar spada pod ta čudni pojem, popeljejo obiske k Božjemu grobu, na Obirsko ali pa v Sele. Na Obirskem in v Selah namreč vidite na šolah dvojezični napis, v Selah tudi na občini in gasilskem domu.

Predsednik Deželnega šolskega sveta Guttenbrunner vam je poudaril trud šolskih oblasti, da bi zagotovile mladini pouk v materinščini. A kljub

vsemu trudu šolskih oblasti poučujejo na naših šolah učitelji, jih vodijo ravnatelj, ki hujskajo proti prijavam za dvojezični pouk.

Po pisanju koroškega deželnega tiskovnega urada ste izjavili na koncu: „V teh šolah so nam pokazali, da živijo otroci v skupnosti, ki ne pozna nikakršnih diferenc. Vemo, da ne živimo v popolnoma mirnem času, zaradi tega je naloga nas vseh, da vzgajamo mladino v duhu medsebojnega razumevanja. Če so bile v zadnjem času sence, nam vsem ni bilo dobro.“

Verjamemo, da na dan obiska v šolah ni bilo nobenih diferenc. Toda sence se niso pojavile šele zadnje čase, življenje koroških Slovencev je prežeto od takih senc. Po plebiscitu leta 1920 nam niso hoteli dati slovenskih šol, za časa Hitlerja se nismo smeli učiti svoje materinščine, leta 1958 pa so nas okradli obvezne dvojezične šole, tiste šole, ki so jo leta poprej kazali svetu kot vzor enakopravnega sožitja.

Spoštovani gospod minister! Iskreno smo upali, da bo vaš obisk pomagati izboljšati razmere na naših šolah. A na žalost je legla tudi na vaš obisk bridka senca prejšnjih uradnih obiskov iz SR Slovenije.

Zaradi tega vas prosimo, da nam objasnite, ali je poročal deželni tiskovni urad v svojem uradnem komunikeju resnico o vaših izjavah ali pa jih je prikril v svoj prid in našo skupno škodo.

Naš tednik, Celovec, 15. jul. 1971, str. 1.

BRAČIČEV ODGOVOR NA ODPRTO PISMO

Da takoj postavimo stvari na svoje mesto, izjavljam, da o našem obisku nismo sestavili nobenega uradnega komunikeja, ter da je torej vse, kar je bilo napisano, povzeto iz razgovorov ob obiskih šol in prigodne besede ob slovesu na večerji v hotelski šoli v Beljaku.

Ko smo se dogovorili o obisku funkcionarjev koroških deželnih šolskih oblasti, smo se sporazumeli, da bi naj to bil izrazito strokovno informativen obisk. Menili smo, da zato tokrat ne bi načenjali splošno znanih različnih stališč o izpolnjevanju oziroma neizpolnjevanju 7. člena državne pogodbe.

Obiskali smo Državno gimnazijo za Slovence v Celovcu. Pokazali (so nam) in obrazložili načrt za novo gimnazijsko poslopje ter nam povedali, da bodo še ta mesec začeli z gradbenimi deli.

Kasneje so nam uradni gostitelji pokazali osnutek nove tiskovine spričevala za slovensko gimnazijo. Po tem osnutku bi naj bilo novo spričevalo v celoti dvojezično in kot posebno novost bi imelo v slovenskem besedilu glavno mesto Koroške poimenovano s slovenskim imenom Celovec. Tudi rojstni kraji dijakov bi naj bili napisani tudi s slovenskim imenom.

Dalje je gospod prezident Guttenbrunner izrazil željo, da jim takoj pošljemo naše učbenike za naravoslovne predmete, za katere bodo skušali dobiti dovoljenje, da bi jih lahko uporabljali dijaki na slovenski gimnaziji v Celovcu, ki imajo sedaj nemške knjige.

Obveščeni smo bili o disciplinski premestitvi učitelja, ki je grobo žalil slovenskega učenca.

Te stvari, v okviru celotne problematike slovenske manjšine na Koroškem sicer drobne, za koga lahko celo povsem nepomembne stvari, so bile osnova za moje besede, da je v tem mogoče čutiti željo odgovornih ljudi pri koroški deželni vladi za odkrite dobre sosedske odnose.

V drugem stavku, ki ga v zvezi s tem citirate, pa je izpadla ali bila izpuščena uvodoma izrečena beseda — „želimo“. Tako se je stavek glasil: „Želimo, da bi življenje v tem prostoru potekalo tako, kot želijo ljudje, da bi živeli srečno in zadovoljno“. S tem je imel stavek seveda povsem drug smisel in namen.

V času obiska v osnovni šoli Božji grob smo zastavili našim spremljevalcem nedvoumno vprašanje: Je na vseh dvojezičnih šolah tako kot na tej? Brez odlašanja so nam odgovorili, da ni povsod tako dobro.

Končno je tudi v poslovilni besedi bilo s strani gostiteljev povedano, da smo videli samo majhen izsek dvojezičnega šolstva.

Naš tednik, Celovec, 29. jul. 1971, str. 1.

rodil pred 85 leti v Postojni, študiral je na Dunaju in bil med prvo vojno profesor na univerzi v Črnovicah v Galiciji. Slovenska vlada ga je poklicala v Ljubljano, kjer je bil med ustanovitelji ljubljanske univerze, prvi dekan pravne fakultete in rektor univerze. Nekaj let je bil poslanik Jugoslavije v Washingtonu. Bil je kremenit značaj in povsod spoštovan. Bil je tudi globoko veren. Leta 1939 je bil predsednik Kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani. Rad in pogosto je zahajal v Pleterje h kartuzijanom, dnevno hodil k obhajilu. Mož je postavil lep lik slovenskega katoličana.

LJUBLJANA — Slovenski Rdeči križ je izvedel nabirko stare obleke. V 58 občinah je pri tem sodelovalo 2.800 odraslih in 4.600 mladih. Nabrali so 108 ton blaga. Pri zbiranju je bilo v akcijah 305 avtomobilov, od teh dve tretjini privatnih osebnih avtomobilov.

LJUBLJANA — Letošnji avgustov promet je pokazal vso mizerijo slovenskega cestnega gospodarstva. Medtem ko odmerjajo zapadne države 3 odstotke narodnega dohodka za obnovo cest, je jugoslovansko povprečje le en odstotek in na zadnjem mestu je Slovenija, čeprav ima relativno največ vozil in prehodov. V zadnjih štirih letih je bilo asfaltiranih 314 km cest. Da bi postal promet v Sloveniji boljši, bi bilo treba vsako leto asfaltirati 337 km cest. Od 1235 mostov jih je 662 v slabem ali kritičnem stanju.

LJUBLJANA — Zvezni izvršni svet je zaradi prevelikega uvoza zelo omejil zasebni uvoz. Odlok omejuje uvoz predmetov osebne porabe za gospodinjstva, drobnih kmečkih strojev in orodij, ki so namenjeni za lastno kmetijsko gospodarstvo do vrednosti 25.000 dinarjev.

LJUBLJANA — Levji deleč petega posojila Mednarodne banke bo dobila Slovenija. Iz sredstev posojila bodo gradili odsek Postojna—Razdrto v dolžini 8,8 km kot štiripasovnico in pa odsek Hoče—Levec v dolžini 49,4 km kot dvopasovnico, a bodo tudi tu vse zemeljske priprave narejene že za štiripasovno cesto. Cesta Postojna—Razdrto mora biti končana do 1. julija 1974,

Hoče—Levec pa do 1. septembra 1975. To posojilo bo pokrilo 38 odstotkov gradbenih stroškov. Mednarodna banka je pripravljena kreditirati tudi preostali del ceste Vrhnika—Dolgi most—Črnuče ter Levec—Ločica.

LJUBLJANA — Zaradi težav, v katerih so slovenske železarnice, se je sestalo vodstvo Združenih železarn in ugotovilo, da kupci dolgujejo slovenskim železarnam 540 milijonov dinarjev. Terjatve so se letos od januarja do junija dvignile za 128 milijonov dinarjev. Sklenili so, da bodo morali vsi slabi plačniki ob prevzemu vse blago takoj plačati ali pa položiti bančno garancijo. Kupci, ki so prekoračili plačilni rok in ne bodo poravnali dolgov, bodo postavljeni pred sodišče. Železarnice si bodo morale poiškati novih odjemalcev in verjetno zaradi tega tudi preusmeriti proizvodnjo.

LJUTOMER — Tovarna perila in oblačil „Mura“ iz Murske Sobote je pred dnevi pričela graditi nove prostore za priključeno delovno enoto Indopol v Ljutomeru. Po dograditvi bo v Ljutomerski delovni enoti „Mure“ na voljo 180 novih delovnih mest.

LJUTOMER — Požar je upepelil obrat za izdelavo poliesterskih in poliuretanskih gradbenih elementov v Ljutomerskem „Imgradu“. Škoda je za več kot deset milijonov dinarjev. Do požara je prišlo zaradi samovžiga lahko vnetljivih plinov in hlapov. Požar bi bilo mogoče omejiti, če bi ne bilo pomanjkljivosti v organizaciji požarne varnosti.

MARIBOR — Zastoj v prometu je dosegel na slovenskih mejah doslej nedosežene mere. Največji zastoji so bili okrog 1. avgusta, ko so bile kolone čakajočih avtomobilov za vstop v Slovenijo od 10 do 20 km dolge. Čakanje na meji je trajalo kljub hitremu delu do treh ur. Od št. Iija so preusmerjali promet tudi na prehoda v Gornji Radgoni in k Sv. Juriju.

MARIBOR — V Ertlovi ulici so odprli nov sodobni vrtec in jasli, ki bosta lahko sprejela 120 predšolskih otrok in 30 dojenčkov. Zidava

in oprema vrtca je stala dva milijona dinarjev. Kljub prostornosti vrtca so morali že pred otvoritvijo odkloniti kar 95 otrok, ki bi jih starši radi izročili v varstvo.

MURSKA SOBOTA — V potoku Lendava med Soboto in Lendavo so nenadoma vse ribe poginile. Potok je bil v dolžini več kilometrov pokrit z mrtvimi ribami. Prva preiskava vode je ugotovila, da je bilo v vodi preveč organskih snovi, ni pa izključeno, da so se zastrupile s strupom, ki pa na ribah ni pustil sledu.

NOVA GORICA — Gradbeno podjetje „Gorica“ je slavilo 20-letnico obstoja. Podjetje zaposluje 1.200 ljudi, med njimi več kot 100 strokovnjakov. Pri zidavi uporabljajo namesto lesenih kovinske opaže, s čimer se zmanjšajo obrtniška dela in prihrani pri materialu, saj je les zelo drag. Namesto 40 delovnih ur za kvadratni meter površine po klasični gradnji potrebujejo le 11 ur. Zato pa je povprečen osební dohodek 1.500 dinarjev; do konca leta ga hočejo zvišati na 1.600 dinarjev.

NOVO MESTO — Reka Krka je nekoč slovela po svoji zeleni barvi in po obilici rib. Sedaj pa teče od Straže naprej vedno bolj umazana in ima grdo rjavo barvo. Pri Straži jo zamažejo „Gorjanci“ nato pa odplake raznih novomeških tovarn, predvsem „Krke“.

PLANICA — Prihodnje leto se bo vršilo od 24. pa do 26. marca prvo svetovno prvenstvo v smučskih poletih na Blovdkovi skakalnici v Planici pod Poncami. Tako so sklenili na seji Svetovne smučarske zveze (FIS) v Opatiji. Kakor je znano, je na tej skakalnici leta 1937 prvič skočil čez 100 metrov Avstrijec Bradl. Pred dvema letoma je vzhodni Nemec na njej postavil nov svetovni rekord z dolžino 165 metrov, ki so ga zaman poskušali potolči na Bavarskem in letos na Gornjem Štajerskem. FIS se je dolga leta upiral smučskim poletom.

POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO — 19. julija je tu umrl dr. Maks Miklavčič, dekan teološke fakultete v Ljubljani ter dolgoletni škofijski arhivar. Pokojnik je bil najprej pro-

fesor za zgodovino na Škofijski gimnaziji v St. Vidu nad Ljubljano, dokler niso Nemci leta 1941 zavoda uničili. Nadaljeval je s poučevanjem zgodovine na Škofijski gimnaziji v Ljubljani. Po koncu vojne je začel poučevati zgodovino na teološki fakulteti. — Namesto obojelega nadškofa je somaševanje pri pogrebni maši vodil mariborski škof ob spremstvu obeh pomožnih škofov, ljubljanskega in mariborskega. Govoril je škof dr. Grmič, pokopal pa ga je dr. Lenič. Nadškof dr. Pogačnik mu je napisal lepo osmrtnico v „Družini“. Na grobu ga je kot zgodovinarja orisal prof. dr. Bogo Grafenauer.

PORTOROŽ — Letoviško mesteco ob slovenski obali je imelo v letošnji sezoni na voljo 3.900 postelj v hotelih, 1.700 postelj v zasebnih tujskih sobah in 2.000 prostorov v campingih. Kritiki pravijo, da je preveč hotelov A in B kategorije, premalo pa cenjenih. Hoteli so preveč razkošno urejeni zunaj, premalo tople in prijetne so pa hotelske sobe.

POSTOJNA — Sredi julija so v Postojni pred vhodom v jamo odprli nov hotel B kategorije. Denar zanj je dala uprava Postojnske jame. S hotelom, ki se imenuje „Jama“, je poleg drugih zgradb, ki so jih sezidali že lani, nastal zaključen turistični center pred jamo.

PUCONCI — Odprli so novo asfaltirano cesto skozi vas. Vaščani so jo sami asfaltirali in tudi sami prespevali denar zanj. Isto so storili vaščani sosednje Gorice.

RADLJE OB DRAVI — V Radljah so dobili nov vrtec. V novem vrtcu, kjer je prostora za 100 otrok, je pet igralnic, kuhinja, bolniška soba, dvorana za prireditve in drugi potrebni prostori. Graditev je stala nad milijon dinarjev. Denar je prispevala radeljska izobraževalna skupnost iz sklada za otroško varstvo, najeli so pa tudi kredit pri republiški skupščini otroškega varstva.

RADLJE OB DRAVI — Iz radeljske občine, ki šteje nad 17 tisoč prebivalcev, je začasno zaposlenih v tujini kar 432 ljudi. Največ prebivav-

cev iz krajev ob Dravi je na delu v Zahodni Nemčiji in Avstriji.

RIBNICA NA DOLENJSKEM — Ribniška lesna industrija „Inles“ bi lahko dvakrat toliko prodala, kot izdelala. Kljub temu pa je v težavah zaradi gospodarskega kriminala, ki jo spravlja v nelikvidnost. Razni dolžniki so ji dolžni osem milijonov dinarjev. Proti upnikom teče v raznih krajih Jugoslavije 250 tožb.

SEŽANA — V hrvatski Istri je 159 km železniške proge. Čeprav teče proga po ozemlju Hrvatske, jo oskrbuje železniško podjetje Ljubljana. V zadnjih letih so imele istrske železnice 35 milijonov dinarjev izgube. Sedaj teče prepir med Ljubljano in Zagrebom, kdo bo izgubo plačal. Ljubljanska železniška direkcija je pripravljena izročiti železnice v Istri Zagrebu, česar si pa železničarji ne žele. Zagreb pa pravi, naj v Istri promet ukinejo, če ni rentabilen.

SEŽANA — Pred nedavnim so odprli v Lipici, ki je znana po lipicanskih konjih, velik nov hotel „Maestoso“. Kakor je hotel lep, ima pa premalo vode, ker vodovod z italijanske strani še ni priključen. Drugo nevšečnost povzroča mrčes, ki se koti v bližnjih še neurejenih hlevih. Pa tudi premalo osebja je, kakor ga zahteva hotel A kategorije.

STORE — Železarna Štore potrebuje za svoje razširjene obrate vedno več hladilne vode. V letnem času, ko je pretok Voglajne majhen, je že stiska za hladilno vodo, zato je železarna izdelala načrt za zbirno jezero v Tratni pri Slivnici. Površina bodočega jezera bo znašala približno 99 hektarov, s tem pa bi bila dana možnost za razvoj novega turistično rekreacijskega središča.

STORE pri CELJU — Pomanjkanje betonskega železa v Sloveniji je vedno večje. Monopolni proizvajalec tega železa je bila doslej železarna v Zenici, ki bi morala slovenskemu gradbeništvu dobaviti v prvem četrtletju 15.000 ton betonskega železa, dobavila ga je pa manj kot 4.000 ton. Slovenska gradbena podjetja se sedaj dogovarja-

jo z železarno v Štoreh, da bi začela ona proizvajati betonsko železo. Letno bi mogla proizvesti 130.000 ton, kar bi zadostovalo za slovenske potrebe in za sosednje republike, pa še za izvoz bi ga bilo. Ker imajo že novo proizvodno dvorano in nekaj strojev, bi bilo potrebno investirati le še okrog 90 milijonov dinarjev.

TRBOVLJE — 14. julija niso mogli izplačati osebnih dohodkov trboveljskim rudarjem, ker ni bilo dovolj denarja v blagajnah. Brez plač so ostali tudi v trboveljski strojni tovarni. Kupci dolgujejo zasavskim rudnikom nad 70 milijonov dinarjev. Teh rudniki ne morejo izterjati, da bi mogli plačati svoje rudarje redno.

TURNIŠČE — Prebivavcem tega ravninskega kraja se je izpolnila želja: dobili so nov vodovod, ki ima 170 priključkov. Vaščani so pri delih zanj marljivo sodelovali. Istega dne so izročili prometu tudi asfaltirano cesto Dolga vas—Kamovci.

VELENJE — V prvem polletju so velenjski rudarji nakopali 1.889.000 ton lignita, to je 182.000 ton več kot lani v istem času. Dobro so gospodarili tudi v stranskih objektih rudnika. Tako so iz elektrofiliterskega pepela izdelali do konca junija 13,5 milijona opečnih enot. Obrat za proizvodnjo plastike je mesečno izdelal več kot 20 ton trakov iz plastičnih mas.

VELENJE — Velenjsko „Gorenje“ ima že proizvodni in finančni načrt za leto 1972. Predvideno je, da bo nad 8000 zaposlenih proizvedlo za več kot 2 milijardi 300 milijonov dinarjev izdelkov: tovarna v Velenju in Nazarjah za 1,8 milijarde, v tovarni v Subotici za 400 milijonov in v tovarni na Muti za 115 milijonov dinarjev. Na tuja tržišča hočejo izvoziti za več kot 540 milijonov izdelkov.

ŽELEZNIKI — „Iskra“ v Železnikih je zgradila novo proizvodno dvorano in jo opremila s stroji, ki jih je uvozila iz Italije in Združenih držav Amerike. V novi zgradbi bodo izdelovali elektromotorčke za hladilniške kompresorje. Z neko

dansko firmo imajo dogovor, da ji bodo letno prodali 800.000 motorčkov. Že letos bodo izvozili 120.000 motorčkov. V novi objekt so vložili 10 milijonov dinarjev.

ŽIRI — Tovarna obutve „Alpina“ v Žireh je odprla obrat za izdelovanje zgornjih delov obutve. Uredili so ga v nekdanjem poslopu konfekcijskega podjetja „Kroj“. V novem obratu, v katerega so vložili poldrugi milijon dinarjev, bodo lahko vpeljali sodoben tehnološki postopek s tekočim trakom in povečali proizvodnjo od 1500 na 2000 parov zgornjih delov dnevno. Stare prostore „Alpine“ bo prevzela škofjeloška tovarna klobukov „Šešir“, ki bo v njih, začela proizvodnjo modnih pokrival.

ep tem ber

Na tehtnici nebeški noč in dan
se tehtata: in noč je težja že;
a v gozdu ptiček, čriček sred
poljan
za pratikarsko nič modrost ne
vé.

O. Župančič

SMO KOT ASTRONAVTI

Kako napeto smo zasledovali
na televiziji zadnjo pot ameri-
kanskih treh astronautov v vse-
mirje: korake po luni, vožnjo v
avtu, nabiranje kamna, vrtnanje
v površino, razpostavljanje na-
prav...

Ena izmed stvari, ki je naj-
bolj presenečala, je bil stalni
pogovor med njimi in kontrolno
postajo v Houstonu, ZDA. Kako
je mogoče na take daljave tako
razločno govoriti?

Pri tem pa je človeku priha-
jalo nekaj drugega na misel:
astronavti so se pri vsem svo-
jem delu ravnali ves čas po na-
vodilih z zemlje. Celo spraše-
vali so ves čas, kaj naj sedaj
store, kaj potem. Ko bi se pre-
kinila ta radijska zveza, bi bila
njihova vrnitev skoraj nemogo-
ča, če bi nastopile nepredvidene
ovire.

Z zemlje so tudi popravljali
tek vesoljne ladje, ker sicer bi
lunarni modul ne ujel komandne
ladje, in oba astronauta v mo-
dulu bi ostala za vselej v vse-
mirju.

Ali ni to podoba našega živ-
ljenja? Ves čas moramo imeti
antene obrnjene proti Bogu: po-
slušati ga moramo, ga spraše-
vati, popravljati naš tek, ker si-
cer bomo zgrešili pot in cilj.

CARLO
COLLODI:

Ostržek

OGNJEŽER KIHNE IN ODPUSTI
OSTRŽKU, TA PA REŠI SMRTI
SVOJEGA PRIJATELJA PAVLIHO.

Lutkar Ognježer (tako mu je bilo
ime) je bil videti strašen mož, po-
seben še spričo dolge črne brade,
ki mu je kakor predpasnik pokriva-
la trup in noge. Drugače pa ni bil
slab človek.

Ko so prinesli predenj ubogega
Ostržka, ki se je na vse pretege
otepal in vpil: „Nočem umreti, no-
čem umreti!“, sta se koj oglasila
v njem sočutje in usmiljenje. Pre-
cej časa se je premagoval, končno
pa le ni mogel več in je grozotno
kihnul.

Pavliha, ki se je držal dotlej kislo
in skrušeno kakor vrba žalujka, je
od veselja ves zažarel. Sklonil se je
k Ostržku in mu pošepnil:

„Dobro znamenje, bratec! Lutkar
je kihnul, kar pomeni, da ga je pre-
vzelo sočutje do tebe. Rešen si!“

Ko je kihnul, je bil Ognježer še
vedno na videz hud in je rohnal nad
Ostržkom.

„Nehaj se že cmeriti! Tvoje sto-
kanje mi povzroča želodčne krče
in skoraj, skoraj... E-čii! E-čii!“ je
znova dvakrat kihnul.

„Bog pomagaj!“ je rekel Ostržek.

„Hvala! Ali tvoj oče in mama še
živita?“

„Oče ja, mame pa sploh nisem
poznal.“

„Kdo ve, kakšno bridkost bi po-
vzročil tvojemu sivolasemu očetu,
ko bi te zdajle vrgel na žareče og-
lje. Ubogi starček! Kar smili se mi.“

„E-čii! E-čii! E-čii!“ je trikrat za-
pored kihnul.

„Bog pomagaj!“ je spet rekel
Ostržek.

„Hvala. Sicer pa je treba pomi-
lovati tudi mene, zakaj, kakor vi-
diš, nimam več drv, da bi lahko
dodobra spekel koštruna. Ti bi mi
prišel presneto prav! A smiliš se
mi. Namesto tebe vržem pod raženj
kakšno drugo lutko, na primer Pav-
liho.“

Pavliha se je tako ustrašil, da so
mu noge klecnile in je kar na le-
pem padel na obraz.

Ob pogledu na ta pretresljivi pri-
zor se je vrgel Ostržek lutkarju k
nogam in, ko mu je ves objokan s
solzami premočil še zadnjo dlako
strašansko dolge brade, je dejal
proseče: „Milost, visokorodjel!“

Ob tej besedi so se Ognježeru
usta od zadovoljstva zaokrožila v
nasmeh in postal je bolj človeški,
bolj dostopen. Rekel je Ostržku:

„No, kaj hočeš od mene?“

„Prosim vas milosti za ubogega
Pavliho.“

„Usmiljenje tu ni na mestu. Če

Domača šola

● V stavkih odgovori, kako izra-
žamo glasove čebele, čmrlja, mu-
he, konja, krave, osla, koze, svinje,
kokoši, goloba, gosi, žabe. Primer:
Čebele so brenčale tenko in viso-
ko.

● Poišči besede iz iste besedne
družine in jih nekaj uporabi v stav-

kih: zid, skala, mlad, star, živ, ska-
kati, hoditi, kazati! Primer: zid, zi-
dovje, zidák, zidar, zidanje, zidar-
stvo...

● Uporabi v stavkih: živ otrok, ži-
ve oči, živa barva, živa beseda (na-
sprotno od pisane!), svoj živ dan,
svoje žive dni, vse živò, živò gle-
dati, priti komu do živega, živo
srebro!

sem prizanesel tebi, mora na ogenj on, kajti moj koštrun mora biti dobro pečen."

"Če je tako," je pogumno vzkliknil Ostržek, "vem, kaj je moja dolžnost. Zvežite mene in vrzite mene na ogenj! Ne bi bilo prav, da bi moral Pavliha, moj dobri prijatelj, umreti namesto mene!"

Ognježer je ostal skraja trd in neizprosno, potem pa ga je počasi počasi premagalo sočutje, da je začel spet kihati. Ko je četrtil kihnil, je razprostrl roke in rekel Ostržku:

"Vidim, da si fant od fare. Stopi k meni in poljubi me!"

Ostržek je planil k njemu, splezal kot veverica lutkarju po bradi in ga poljubil na konec nosu.

"Prošnja je torej uslišana?" je vprašal ubogi Pavliha s plahim, komaj slišnim glasom.

"Uslišana," je pritrdil Ognježer. Zmajal je z glavo, globoko vzdihnil in nadaljeval:

"Naj bo! Za nocoj se bom moral zadovoljiti z na pol pečenim koštrunom. Drugič pa gorjé, kdor mi pride v roke!"

Več vem, več veljam!

● GLEDALIŠČE sestavljata v glavnem oder, na katerem nastopajo igralci, in dvorana, ki je namenjena gledavcem. Oder je zastrt z zastorom, sicer pa je s kulisami spremenjen v določeno prizorišče: gozd, sobo, trg... Igralci so na pravljani v posebne obleke, po

obrazu našminkani in z lasuljo na glavi, da čimbolj verno predstavljajo svoje vloge.

● KOMPAS je v okrogli medenasti škatlici vrteča se magnetna igla nad podlago, ki kaže strani neba: sever, jug, vzhod, zahod. Že stoletja uporabljajo kompas mornarji in raziskovalci neznanih ozemelj, zadnja desetletja pa tudi letalci.

VERIGA

To igro igramo od leve proti desni.

Prvi pove ime kakega kraja, drugi ga ponovi in doda novo ime, tretji ponovi obe imeni in doda novo... N. pr.: Prvi: "Maribor." Drugi: "Maribor, Kočevje." Tretji: "Maribor, Kočevje, Ravne."

Kdor pove imena v napačnem vrstnem redu ali pa potrebuje več kot deset sekund, da se kašnega imena domisli, iz igre izpade. O tem odloča vodja igre.

Če je v krogu kakih deset oseb, se bo nabrala lepa vrsta imen.

Najbolj zanimiv je dvoboj med zadnjima dvema igralcema.

STAVKE SESTAVLJATI

Iz abecede izberemo pet črk, med njimi vsaj en samoglasnik. Treba je sestaviti pet stavkov po pet besed, a v vsakem stavku se morajo besede začeti s temi petimi črkami.

Primer: Izbrali smo črke h, s, n, o, k. Stavki so lahko tle: Sosedova hči nosi očetov klobuk. Hodim spat na očetov kozolec. Ne odreci, kar sin hoče! Oba sta hvalila naš kruh. Kaj hladiš na svojem oknu?

Kdor prvi sestavi vseh pet stavkov, je igro dobil.

IGRA Z NOSOM

Vodja igre pripravi vrsto predmetov, ki imajo poseben duh, npr. stekleničke ali posodice z raznimi pijačami, začimbami, predmeti, kot so radirka, jestvine, rože, cigarete, črnilo, pralni praški, krema za čevlje itd.

Igravcem zaveže prej oči, roke jim pa sklene na hrbtu. Potem daje vsakemu igralcu duhati posamezne posodice. Vsak predmet, ki ga ugamejo, jim prinese točko; če česa ne ugamejo, jim vodja točko odbije.

MARSIKDO JE DEBEL ZATO, KER ŽIVI OB DUHOVNI DIETI.

„Ne vem zakaj, ampak odlično plačo imam.“

KAKO BI NAM ŠLO TEDAJ, ČE V SAMOUPRAVNE ORGANE NE BI VOLILI NAJBOLJŠIH?

● Prišlo bi do nelikvidnosti, inflacije, devalvacije... Podobnost s trenutno situacijo je zgolj slučajna.

● Ja, kdo bi pa potem delal, če bi še slabe volili v samoupravne organe?

PROLETARCI VSEH DEŽEL, NE ZDRUŽUJTE SE! V ŠPANOVIJI SE PES CRKNE.

Naj vas ne skrbi prihodnost! Drugi vam jo krojijo!

PRI NAS GA NEKATERI NA VELIKO LOMIMO, PA NISMO KAZNOVANI. KAKO TO?

● Pri nas je široka demokracija. Zato ga lomite nekateri, kaznovani smo pa vsi.

● Ker smo samoupravljalci. Sami sebe pa menda ne bomo kaznovali!

ZDI SE, DA DRŽAVE POSTAJAJO PRED ODMIRANJEM NERVOZNE.

Zvezni poslanec: „Če je gospodarstvo v težavah — zakaj potem razpravljamo mi in zakaj napadamo vlado? Boli me, ko vidim, da nekateri tovariši poslanci tako napadajo ravno našo vlado.“ (Opomba: Pa je res grdo, če pomislimo, koliko drugih vlad je še po svetu!)

NAJBOLJ CIVILJO TISTI, KI JIM SE NIHČE NI STOPIL NA REP.

„Sem že zračunal, žena! Če prihraniha vsak mesec za 1 kvadratni decimeter, imava čez sto mesecev 1 kvadratni meter, čez 7500 mesecev pa trisobno stanovanje, če se cene medtem ne bodo bistveno spremenile.“

NEKI MESAR JE SKRIVAL POD PRAGOM DESET STARIH MILIJONOV, KI JIH JE ZASLUŽIL S PREKUPČEVANJEM PRŠUTA. PA NAJ KDO REČE, DA IMAMO SLABE PRAŠICE!

Carinik potniku: „Cementa, gradbenega železa, ploščic in podobnega materiala ne smete več uvažati za prihranjene devize, ker imamo tega doma dovolj. Lahko pa uvozite cigarete, slivovko, krompir, zelje in kranjske klobase.“

NE UTRJUJMO SI MIŠIC S PLOSKANJEM!

Avtomobilista med seboj: „Strogo zaupno sem zvedel, da obveznega zavarovanja ne bodo zvišali za celih 200%, pač pa največ za 199,5%, ker se boje ljudske jeze.“

ŠE 25 LET PO VOJNI JURIŠAMO NA POLOŽAJE.

Od vseh demonstrantov je želodec najglasnejši.

SEDANJA VREDNOST DINARJA BO MOČNO SPODBUJALA IZVOZ — NAŠIH DELAVCEV.

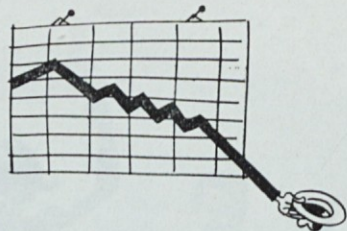
Kdor visoko leta, slabo sliši.

KJER PAMETNI POPUŠČAJO, NORCI VLADAJO.

Gospodarstvenik: „Ko je po svetu industrija celuloznih vlaken propadala, smo investirali v tovarno Viskoze v Loznici skoraj toliko kot v Djerdap, zato da bi se učili na lastnih napakah in ne na tujih.“

BOLJE JE BITI ZAPRT VASE KOT PA V ZAPORU.

Razlika med kapitalizmom in socializmom je v tem, da v kapitalizmu kapitalisti izkoriščajo delavce, v socializmu pa delavci izkoriščajo sami sebe.

VELIKE RIBE SMRDIJO PRI GLAVI, MALE PA PRI NOGAH.

Delavski razred je temelj, na katerem nedelavski razred gradi hiše.

BIL JE BREZKOMPROMISEN BOREC. BORIL SE JE IZKLJUČNO ZASE.

Tudi ribe se integrirajo. Velike žrejo male.

KDOR SE DVIGNE NAD LJUDSTVO, JE ZANJ IZGUBLJEN.

Naša birokracija je tako napredovala, da od sedenja ne dobi žulja ona, ampak stol...

KORITARJI NISO ŽIVALI — PA TUDI LJUDJE NE.

„Majku vam šovinističku,“ je rekel Petar Petrovič naši kadrovske komisiji in takoj dobil službo.

POZNAM LJUDI, KI UMAZANE POSLE OPRAVLJAJO S KRAVATO.

(Po „Pavlihi“)

Vlomivec vlomivcu: „Snemi si že masko, idiot! Ta je za vamljanje, ne pa za na tramvaj!“

„Pomisli, kakšna smola! Ko so me hoteli posaditi na električni stol, je zmanjkalo elektrike.“

„To ti je ječa! Ni pol ure od tega, ko so me zaprli sem, pa so mi že ukradli železno kroglo, ki sem jo imel privezano na nogo...“

„Ali res živijo ženske dalj kot moški?“

„Da, vdove.“

„Pravkar pišem napeto kriminalno zgodbo.“

„In kako se konča?“

„Zelo originalno. Tako da je na koncu obsojen na smrt — bravec.“

„Kaj si zelo slabe volje, ker si moral tako dolgo čakati name?“

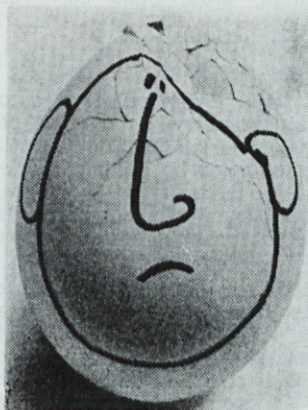
„In si ti zelo jezna, ker sem te pričakal, čeprav si mislila, da bom zaradi tvoje zamude že zdavnaj odšel?“

„Kdo ti pa zdravi ženo?“

„Doktor Cap.“

„O, potem pa kar brez skrbi! Je odličen zdravnik. Tudi mojo pokojno ženo je on zdravil.“

„Kako pa to, da je vlak, ki odpelje ob sedmih, že odpeljal? Saj je šele pol osmih.“

Pri vojakih.

Kaplar: „Čemu imamo ušesa?“

Vojak: „Da vidimo.“

Kaplar: „Da vidimo?“

Vojak: „Ja, ker sicer bi nam kapla zdrsnila na oči.“

„Ali vi vedno sami kradete?“

„Ja, gospod sodnik. Veste, tako težko je dobiti poštenega sodelavca.“

„Danes me je tista lepa blagajničarka ogovorila.“

„Kaj ti je pa rekla?“

„Če imam drobiž.“

„Moja hčerka mi je tako podobna, kot bi bila izrezana iz mene.“

„Nič hudega, gospa. Samo da je zdrava.“

„Jaka, ja zakaj si pa nakupil toliko znamk?“

„Sem slišal, da se bo pošta podražila.“

„Oh, gospa, nikar ne jokajte tako!“

„Kaj ne bi! Moža sem poslala po konzervo graha, pa ga je avto podrl do mrtvega.“

„Kaj mislite pa sedaj narediti?“

„Nič. Doma imam še konzervo tižola.“

„Pravijo, da živijo poročeni moški bolj dolgo kot samski.“

„O ne, le bolj dolgo se jim zdi.“

„Kaj imate tega psa zaradi tatov?“

„O, ne.“

„Mislil sem, ker piše: Pozor na psa!“

„To piše le zato, da ga kdo ne pohodi.“

„V tem novem plašču si čisto spremenjen. Sedaj bi moral imeti še nove hlače.“

„To bo pa težko, ker si v restavraciji nihče hlače ne sleče.“

Stranka pride k odvetniku:

„Rad bi se vam zahvalil, ker sem pravdo dobil.“

„Saj vas nisem jaz branil.“

„Mene ne, pač pa mojega nasprotnika!“

Kupec izbira v trgovini klobuke, pa ni z nobenim zadovoljen. Ko jih pomerja, govori:

„Ta mi je prevelik, ta premajhen, ta preširok, v tem sem pa kot povodni konj...“

„Saj ta je pa vaš.“

Na sejm.

Kupec: „Ta prašič je verjetno najtežji na sejm.“

Prodajavec: „Čisto gotovo. Deset kilogramov več tehta kot jaz.“

„Ali veš, kdo je na razstavi živine dobil prvo nagrado?“

„Ne.“

„Jaz.“

„Mama, kaj pa je to desert?“

„To je tisto, kar jemo, ko nismo jesti.“

„Kaj boste: žganje ali kavo?“

„Žganje, dokler se kava ne skuha.“

„Gospod šef, podjetje, kjer se je zaposlil naš prejšnji blagajnik, sprašuje, kakšen je bil pri nas. Kaj naj rečem?“

„Recite, da je lenuh in goljuf in da se je vsega, kar zna, pri nas naučil.“

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1.50 avstrijski šilling (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševavca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševavca, naj pošlje v pisnu v denarju ali v znamkah pristojbno za dvoje pism v tujino. Če tega ne stori, ne dobi odgovora. Pisem uredništvo oglaševavcem ne posreduje.

● JANKOVIČ, 17 rue Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, je zaprisežen prevajavec in piše tudi razne prošnje. Pišite mu!

● Sodnijsko pooblaščen prevajavec za slovenski in srbskohrvatski jezik MILAN ZAGORC prevaja vse vrste dokumentov in listin. 4000 Düsseldorf-Gerresheim, Nymphenburgstr. 27, telefon 28 31 43.

● PREVAJAVSKA PISARNA V MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi — dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● SLOVENSKI IN SRBOHRVATSKI EKSPRES-PREVODI, sodno overovljene: sodni prevajavec in tolmač MILENA GRATZA, 8 München 50, Menzingerstraße 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajska postaja linija 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Höcherstraße) ali 75 (Eversbuscherstr.).

● PREVAJAM slovenske, srbohrvaške in madžarske dokumente v nemščino, jih overjam, pišem prošnje in dajem informacije. Dipl.-Ing. VIKTOR v. NEGRO, 5 Köln 80, Gerh.-Hauptmann-Straße 31/II. Sodno zapriseženi tolmač. Tel. 68 54 73.

● Prodaj MANJŠO HIŠO z vrtom in majhnim poslopjem pri Krškem za 10 milijonov. Fani Turnšek, 708 Aalen, Schützenweg 14, Württemberg, BR Deutschland.

● SAMSKI, 40 let star, 170 cm visok, abstinent, izobražen, katoličan, resen,

vsestransko zainteresiran, značajan in ne reven, želi spoznati dekle z enakimi lastnostmi, čedne zunanosti in dobrasrčno. Veseli se dopisa s sliko. Sliko bo vrnil. Dopisi na A. Gerzevič, 8071 Demling, BR Deutschland.

● SLOVENC — samo rojaki že veste, da lahko kupujete čevlje po 10 do 20% znižani ceni. Prav tam se nahaja tudi ekspresna popravilnica čevljev: Schuh-Service, 8 München 81 (Bogenhausen), Arabellastraße 5/a, ROBIČ, tel. 91 62 65. Prav tako vam je na razpolago podružnica te popravilnice nasproti Lanbergerstraße, št. 328, na Pronner Platz za parkom. Takoj dobite službo čevljar in prodajavka z znanjem nemščine.

● VIPAVC JOŽE, Export-Import, 7 Stuttgart 1, Böblinger Straße 164, Nemčija, telefon 60-43-62, vam solidno postreže in vam nudi PFAFF šivalne in likalne stroje, KAISER pletilne stroje, LESCHA betonske mešalnike na električni, bencinski in dizlov pogon, EISELE krožne žage za kovine, stroje in naprave za gradbeno stroko za velike in male obrate. Pošiljamo na zaželene naslove.

● JODE — JOŽE DEBELAK, eksportno podjetje, München, Marsstr. 15 (pri glavnem kolodvoru) prodaja in pošilja v vse države: motorne kosilnice, traktorje, vinogradniške škropilnice, vse kmetijske stroje in rezervne dele, betonske mešalce in samokolnice, mesarski pribor (Dick), motorne žage, stroje za predelovanje lesa, televizijske in radio aparate, magnetofone, hladilnike in pralne stroje, šivalne in pletilne stroje in vse ostale stroje za hišo in obrt.

PRI DRUŽBI SV. MOHORJA V CELOVCU

Viktringer Ring 26 / 9020 Klagenfurt

so izšle naslednje nove knjige:

- DRUŽINSKA PRATIKA
za leto 1972 v običajni obliki.
Cena 10.— šil.

Franc Resman

- ROD POD JEPO

V svojih spominih nam je zapustil zgodovino Tratnikovih in z njimi vsega našega „rodu pod Jepo“ v sprememb, trpljenja in včasih tudi veselja polnih dneh slovenske družine, doma v tem čudovitem lepem koščku sveta pod Jepo na Koroškem. Posebna odlika Tratnikovega očeta je življenjska vedrina, ki ga je spremljala tudi na poti

v pregnanstvo z lastne domačije v je s svojo družino ob koncu vojske vrnil v ljubljani domači kraj.
240 strani, broš. Cena 35.— šil.

Dr. Jakob Kolarič CM

- ŠKOF ROŽMAN, II. del

V tem delu življenjepisa je avtor prikazal vsestransko delo škofa Rožmana med leti 1930 do 1945. Ta del življenjepisa bo odlično osvetlil podobo velikega moža. Knjiga je važna dokumentacija in opisuje del najnovejših slovenskih zgodovine. Cena: vez. 150.— šil., broš. 100.— šil.

Imamo pa na razpolago tudi še nekaj sto izvodov I. knjige Rožmanovega življenjepisa. Kdor naroči oba dela skupno, ju dobi po posebnosti znižani ceni: v platno vezani za 210.— šil, broširani pa za 150.— šil.

malo spanja, delo za tri može. Vsak dan se nekajkrat spotiš do zadnje srage tekočine v sebi kakor kolesar na dolgih dirkah." (Siti in lačni Slovenci, Maribor 1969, str. 214).

In še:

„Ob suši najbrž še vedno hodijo zajemat vodo v živ tolmunček ob gozdu, kjer se kopljejo žabe in močeradi. Za mlade noge je od vode do bajte četrte ure, na starih nogah pa pride voda mlačna in trpka, z okusom po gnilem listju in preslici. V Ptuj seveda še vedno hodijo peš in se jim to ne zdi nič posebnega. Koruzo še vedno tarejo z žrmljami v čumnati, kamor sika droben curek sonca skozi špranjo v strehi... V pozni jeseni otroci še vedno v mrzli rosi pasejo krave in si v kadečih se kravjekih grejejo premrle podplate. Potem pa v šolo. Debelo uro daleč in najbrž še v iste klopi po polovično znanje, potrebno za polovično življenje." (Prav tam, str. 200—201).

Pa stopimo od te slovenske desetnice z ostalimi romarji na Ptujsko goro, da nas sprejme Marija pod svoj plašč. V kamnitem reliefu nad glavnim oltarjem bi med množico obrazov marsikak celjski grof, bosanski ali madžarski kralj spoznal samega sebe, ko bi se dvignil iz groba.

Potem stopimo v Ptuj, starodavni Poetovio, vrata v Panonijo, začetek Prlekije. Po znanem

stavku: „Prle priša, prle ša, prle pija, prle ja“ si tudi mi privoščimo česa tipičnega: prleškega fižola, gibanic in krapcev ali pa štajerske bržole in klobas v tunki, štajerskega lonca ali ajdeka.

Če nas pot zanese sem za pusta, se bomo srečali s pristinim kurentovanjem: po mestnih ulicah se pomika spreved kurentov z ruso, orači, pokarji in plohariji.

Sicer se pa teh ulic in uličic in poslopij ob njih še drži duh po starem. Kot nenaveličane priče stoletij te nemo gledajo grad in bivši dominikanski samostan, sramotilni kamen in mestni stolp, proštijška cerkev in rotovž, ostanki minoritske cerkve in obrambni stolp ob Dravi.

Na Ptujskem polju si je vredno ogledati nekako posebno slovensko republiko, „lukovo deželo“ ali „lūkarijo“. To je majhen trikotnik med Ptujem, Markovci in Moškanjci. V Markovcih velja stavek: „Če ne ga lūka, ne ga kaj na mizo djasti.“

Sicer je pa Ptujsko polje manj poraslo z gozdovi, Drava se bolj razteka v rokave.

Peljemo se mimo ogromnega poslopja s cerkvijo na vrhu terase: nekdanja komenda križevniškega reda v Veliki Nedelji.

Tudi mesto Ormož leži na visoki terasi, kjer je Drava prislonila svoje koleno ob vznožje Slovenskih goric. Tu si bo ogledal vsak po svojem okusu: eni grad na robu terase in križni-

ško cerkev, drugi pa moderno mehanizirano vinsko klet za 600 vagonov vina.

Peljimo se v dolino Lešnice. V Ključarovcih bomo obiskali rojstno hišo pisatelja Ksaverja Meška. Ta svet tu v Slovenskih goricah je posebne vrste: lep, mil in mehak. Sedaj bomo razumeli mehko Meškovo dušo, njegov tako breztelesni slog, ki se komajda še dotika zemlje. Tudi ime vasi nam bo razumljivo, če si bomo ogledali, kako so domačije grajene: hiša, skedenj in hlev stoje drug proti drugemu v pravem kotu, v nekakem ključu.

Še malo naprej po dolini se bomo ustavili pri Sv. Tomažu. Gorice tu okoli so nekako srce Prlekije. Tu bi se lahko udeležili gostüvanja, na katerega bi nas povabil pozavčnin z okrašeno palico; na vrhu te je pritrjena ježeva koža.

Peljimo se naprej ob Dravi do zadnjega večjega slovenskega kraja, do Središča. Smo že v pravi Panoniji. Na to nas opozorijo jate puranov, rac in gosi. Prisluhnimo govoricam teh ljudi: hrvaške besede so našle pot preko meje v te kraje.

Na noben način bi si ne mogli odpustiti, ko bi ne stopili še v Jeruzalem, v naš slovenski Jeruzalem, ves pijan od svojega vina.

In tu ga bomo spili pošteno kupo: na zdravje temu lepemu, mehkemu svetu med Pohorjem, Haložami in Slovenskimi goricami.

Ormož

NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:

N A Š A L U Č
Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt, Austria

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI:

DIREKTOR slovenskih dušnih pastirjev v zdomstvu:

Msgr. Ignacij Kunstelj, Via della Sagrestia 17, I-00120 Città del Vaticano. (Tel. 6382-3924).

ANGLIJA

Franc Bergant, Offley Road 62, London S. W. 9. (Tel. 01-735-66-55).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein.

Anton Miklavčič, Kappellengasse 15, 9800 Spittal/Drau.

(Tel. 0-47-62/3-34-62).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams.

Viktor Pernuš, Am Brand 3, 6900 Bregenz.

„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).

Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle.

(Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75 Paris 20. (Tel. 636-80-68).

Mission Sloève, 7 rue Gutenberg, 75 Paris 15. (Tel. 250-89-93).

Stanislav Kavalár, Presbytère Ste. Barbe, Méricourt-Mines, rue de Lens, 62 Méricourt-sous-Lens.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, rue de Dauphiné, 57 Merlebach.

P. Jakob Vučina, 6 rue de France, 06 Nice.

ITALIJA

Slovenski dušnopastirski urad, Via dei Colli 8, 00198 Roma.

(Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 15, Schubertstr. 2-I. (Telefon 0811 — 53 64 53).

Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 — 32 84 10).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Schonnefeldstr. 36. (Tel. 02141 — 29 13 05).

Lojze Škraba, 42 Oberhausen-Sterkrade, Oskarstr. 29. (Tel. 02132 — 6 26 76).

Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 — 24 38 89).

Dr. Franček Prijatelj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 — 61 02 92).

Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 — 2 85 00).

Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Kolbstr. 15-I. (Tel. 0711 — 60 52 78).

Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel. 0711 — 38 21 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 0811 — 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 15, Schubertstr. 2-I. (Tel. 0811 — 53 64 53).

Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Tel. 0311 — 6 98 30 91 do 93).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA

Jože Flis, Djurgardsvägen 32, 633 50 Eskilstuna. (Tel. 016/11-31-54).

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Kapuzinerheim, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich. (Osební tel. 051-50-44-15. Hišni tel. 051-50-24-22).